

Covid-19 vakcinācijas rokasgrāmata (versija 13.12.2021)

Apzīmējumi.....	3
Terminoloģija.....	3
I Informācija par sagatavošanos pirms vakcinācijas uzsākšanas	3
Covid-19 vakcinācijas kabineta funkcijas.....	3
Par vakcinācijas procesa organizēšanu un atbilstību normatīvo aktu prasībām atbild ārstniecības iestādes vadītājs.....	3
Vakcinācijas kabineta aprīkojums	3
Vakcinācijas kabineta personāls	4
Vakcinācijas organizēšanas nosacījumi	5
Infekcijas kontroles pasākumi, organizējot vakcināciju pret Covid-19 infekciju ^[06]	6
Nepieciešamais aprīkojums organizējot infekcijas kontroles pasākumus	6
Individuālo aizsardzības līdzekļu (IAL) lietošana nodrošinot vakcināciju pret Covid-19 infekciju.	7
Covid-19 vakcinācijas pakalpojumu plānotā apmaksā	7
Ambulatorā talona aizpildīšanas nosacījumi par Covid-19 vakcināciju	8
Pacientu plūsmas organizācijas kārtība:	10
Personas piederības noteikšana konkrētai prioritāri vakcinējamo personu grupai	11
Daudzdevu flakonu izlietojuma plānošana	11
Vakcīnas pasūtīšana	12
Atliktās otrās devas	13
Vakcīnas saņemšana, uzglabāšana un izmantošana	14
II Vakcinācijas veikšana	16
Brīdinājumi pirms uzsākšanas	16
Primārā vakcinācija.....	16
Balstvakcinācija	16
Vakcīnas sagatavošana.....	19
Pirms vakcinācijas skrīnings.....	19
Personas sagatavošana vakcinācijai	19
Tūlītēja pēc vakcinācijas aprūpe	20
Covid -19 vakcinācijas fakta dokumentēšana	24
Vakcinācijas fakta apliecinājums iedzīvotājam	26
Papildu devas no viena flakona.....	27
III Īpašas pacientu grupas	28
Vakcinācija personām ar SARS-CoV-2 infekciju vai zināmu kontaktu	28
Atsevišķu populāciju imunizācija ^[06]	28
Bērni, pusaudži un jaunieši	31

IV Papildu informācija pacienta konsultēšanai par vakcināciju	33
Vakcīnas reakcija	33
Vakcīnas efektivitāte.....	33
V Ziņošana par vakcīnas izraisītām blakusparādībām	36
VII Par Vienoto vakcinācijas tīklu.....	37
Pielikums II.....	41
Pielikums III Vakcīnu salīdzinājums.	42
Pielikums V.....	50
Prioritāri vakcinējamas personu grupas un indikācijas E-veselībā	50
Pielikums VI	54
Uzraugāmie īpašas intereses nevēlami notikumi COVID – 19 vakcīnām*	54
Pielikums VII.....	56
Covid-19 vakcīnu lietošanas rekomendācijas	56

Šī rokasgrāmata neaizstāj normatīvo aktu prasības. Rokasgrāmatā iekļautā informācija papildina spēkā esošos normatīvos aktus.

Informācija, kas attiecināta uz konkrēta ražotāja vakcīnu ir iegūstama Latvijas zāļu reģistrā publicētajā zāļu aprakstā. Šīs rokasgrāmatas pielikumā atradīsiet informāciju, kas noderīga, sagatavojoties konkrēta ražotāja vakcīnas saņemšanai.

Būtiskās izmaiņas, salīdzinot ar rokasgrāmatas iepriekšējo versiju ir iekrāsotas zilā krāsā.

Sagatavotāji: Veselības ministrija, Imunizācijas valsts padome, Zāļu valsts aģentūra, Nacionālais veselības dienests, Slimību profilakses un kontroles centrs

UZMANĪBU! Bērniem vecumā no 5 līdz 11 gadiem pašlaik apstiprināta tikai *Comirnaty* 10 µg vakcīna (flakons ar oranžu vāciņu; jāatšķaida ar 1,3 ml 0,9% nātrija hlorīda šķīduma; vienas 10 µg devas tilpums 0,2 ml).

UZMANĪBU! Atbilstoši IVP sniegtai rekomendācijai, ņemot vērā epidemioloģisko situāciju, rekomendējama, veicināma un atļauta vienlaicīga Covid-19 vakcīnas un gripas vakcīnas ievade.

UZMANĪBU! Respektējot Imunizācijas valsts padomes rekomendācijas par vakcīnu piemērotību noteiktām pacientu grupām, pirmo devu vakcinēšanai, ja izvēlēta vakcinācija ar mRNS tipa vakcīnu, vēlams izmantot *Moderna Spikevax* vakcīnu, izņemot jauniešiem 12-25 gadu vecuma grupā (un personas ar kontrindikācijām *Moderna Spikevax* vakcīnas lietošanai). Balstvakcinācijas shēmās, kas pieļauj jebkuras mRNS vakcīnas izmantošanu, vēlams izvēlēties *Moderna Spikevax* vakcīnu. *Pfizer Comirnaty* izmantošana pirmo devu vakcinācijai pārējās vecuma grupās, izņemot 12-25 gadu vecuma grupu, un balstvakcinācijai pieļaujama, ja tas nepieciešams saņemto vakcīnu racionālai izmantošanai vai citu iemeslu dēļ un atkarībā no valstī pieejamā vakcīnu nodrošinājuma.

UZMANĪBU! Saskaņā ar Imunizācijas valsts padomes pagaidu rekomendāciju bērnu un jauniešu (līdz 25 g. v. ieskaitot) vakcinācijai pret Covid-19 ieteicams izmantot Pfizer-

BioNTech Comirnaty vakcīnu (EZA reģistrētās vakcīnas 12-17 gadu vecuma grupā ir Pfizer-BioNTech Comirnaty un Moderna Spikevax).

Piezīme: No 18 gadu vecuma var izmantot arī *Covid-19 Vaccine Janssen* vai *Vaxzevria*.

Apzīmējumi

EZA – Eiropas Zāļu aģentūra

NVD – Nacionālais veselības dienests

SPKC – Slimību profilakses un kontroles centrs

ZVA – Zāļu valsts aģentūra

IVP- Imunizācijas valsts padome (vairāk informācijas <https://www.vm.gov.lv/lv/imunizācijas-valsts-padome>)

Terminoloģija

Papildu deva – vakcīnas deva, ko ievada papildus pēc tam, kad saņemta vakcinācija ar pirmajām 2 vakcīnas devām (vakcīnām *Comirnaty*, *Spikevax* un *Vaxzevria*) vai ar vienu *Covid-19 Vaccine Janssen* devu, ja ir pamats uzskatīt, ka personai varētu nebūt adekvāta imūnreakcija uz primāro vakcināciju (piemēram, imūnsupresētām personām).

Balstvakcinācija – vakcīnas papildu devas ievadišana noteiktā laikā pēc primārās imunizācijas shēmas pabeigšanas, lai nostiprinātu sākotnēji izveidojušos imunitāti.

I Informācija par sagatavošanos pirms vakcinācijas uzsākšanas

Covid-19 vakcinācijas kabineta funkcijas

2. organizēt vakcinējamo personu plūsmu;
3. nodrošināt vakcīnu plānošanu, racionālu izlietojumu un tā uzskaiti;
4. veikt personu vakcināciju un vakcinācijas fakta dokumentēšanu;
5. nodrošināt vakcīnu sagatavošanu lietošanai un uzglabāšanu (+2°C..+8°C) atbilstoši ražotāja noteiktajiem nosacījumiem;
6. ievērot citus normatīvajos aktos noteiktos nosacījumus.

Par vakcinācijas procesa organizēšanu un atbilstību normatīvo aktu prasībām atbild ārstniecības iestādes vadītājs.

Vakcinācijas kabineta aprīkojums

- Ārstniecības iestādei vakcinācijas telpā jānodrošina:
 1. dezinfekcijas līdzekļi injekcijas vietas dezinficēšanai un apstrādei;
 2. aseptikai nodrošināmie līdzekļi, sašķaidot un sadalot daudzdevu flakonu;

3. vienreizējās lietošanas šļirces un vienreizējās lietošanas sistēmas šķīdumu intravenozai ievadīšanai;
4. aseptikas līdzekļi vairāku devu vakcīnu flakonu šķaidīšanai un sadalei;
5. termometrs, tonometrs un fonendoskops;
6. anafilaktiskā šoka terapijas līdzekļi (tostarp, Adrenalīns, pulsa oksimētrs, skābekļa balons);
7. paplāte vakcīnu, materiālu un instrumentu sagatavošanai;
8. ledusskapis vakcīnu uzglabāšanai ārstniecības iestādē un termokonteiners ar aukstumelementiem (no +2 C - +8C) īslaicīgai vakcīnu uzglabāšanai, ja vakcināciju veic ārpus ārstniecības iestādes vakcinācijas kabineta, uzglabāšanai izbraukumā;
9. roku dezinfekcijas līdzekļi, kurus var lietot, nemazgājot rokas, ja nav mazgātnes ar aukstā un karstā ūdens padevi;
10. cimdus, masku, halātu uzkrājums;
11. dūrienizturīgs konteiners lietoto adatu, materiālu un šļirču savākšanai, maisi bīstamo atkritumu (materiālu, cimdus u.c.) savākšanai;
12. telefona sakari /mobilais telefons;
13. Dators ar interneta pieslēgumu veikto vakcināciju elektroniskai reģistrācijai E-veselībā. Vakcinācijas fakts E-veselībā jāievada vakcinācijas dienā, lai varētu operatīvi sekot vakcinācijas procesa norisei.

Ārstniecības iestādei jāatbilst obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un jāspēj nodrošināt MK noteikumos Nr. 662¹ noteiktos pienākumus, bet šīm ārstniecības iestādēm nav noteikta prasība reģistrēt telpu vai vairākas telpas ārstniecības iestādē, kurās tiek veikta minētā vakcinācija kā vakcinācijas kabinetu, jo tās jau ir reģistrētas Ārstniecības iestāžu reģistrā kā ārstniecības iestādes.

Izbraukuma vakcinācijas telpai izvirzītie nosacījumi:

- Telpa ar nodrošinātu vēdināšanas iespēju, vēlams ar izbūvētu izlietni telpā. Grīdām jābūt viegli dezinficējamām;
- Uzgaidāmās telpas /telpa ar zonējumu, kur izvietot personas pirms un būtiski pēc vakcinācijas novērošanai;
- Divi galdi – viens vakcinācijas aprīkojumam, otrs – datortehnikai un dokumentiem;
- Trīs krēsli vakcinācijas telpā;
- Trīs krēsli ārpus vakcinācijas telpas pacientu novērošanai;
- Ārpus vakcinācijas telpas ir jābūt nodrošinātai iespējai izpildīt epidemioloģiskās prasības;
- Divas atkritumu tvertnes;
- Būtu vēlams ledusskapis ar termometru;
- Elektrības pievads (220V);
- Tehniskais personāls, kurš organizē vakcinējamo personu plūsmu t.sk. ierašanos, nedrūzmēšanos;
- Izdrukāti vakcinējamo personu saraksti;
- Kontaktpersonas vārds, uzvārds, telefona Nr.
- Dators ar interneta pieslēgumu, lai pārliicinātos par personas vakcinācijas statusu un veiktu vakcināciju elektronisku reģistrāciju E-veselībā.

Vakcinācijas kabineta personāls

Konsultācija pirms vakcinācijas

¹ Ministru kabineta 2021. gada 28. Septembra noteikumi Nr. 662 "Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai"

- ✓ Konsultāciju sniedz ārsts vai ārsta palīgs, ja konsultāciju sniedz cita kompetenta ārstniecības persona, tad ārstniecības iestādē ir izveidota personas vakcinācijas riska izvērtēšanas kārtība, t.sk. lai identificētu personas vecumu un iepriekš saņemto Covid-19 vakcīnu ražotāju un devu skaitu un intervālus starp saņemtām vakcīnām. Lai noskaidrotu vakcinējamās personas veselības stāvokli, kā arī relatīvās kontraindikācijas vakcinācijas veikšanai, ir izstrādāta vienota veidlapa, kas pievienota IV pielikumā. Veicot vakcināciju ar papildu devu vai balstvakcināciju, tiek pieņemts lēmums atbilstoši Covid-19 vakcinācijas rokasgrāmatas III sadaļā un VII pielikumā noteiktajiem nosacījumiem, par to informējot vakcinējamo personu.

Vakcināciju veic praktizētīgas ārstniecības personas un medicīnas asistenti (studējošie)^[1], kuru profesionālās zināšanas un prasmes, kas nepieciešamas vakcinācijas veikšanai, individuāli izvērtē vakcinācijas iestāde:

- ✓ ārsts, māsa, ārsta palīgs, vecmāte, zobārsts – **mācības rekomendētas**, ja ikdienas darbs nav saistīts ar vakcināciju vai arī ilgstoši nav strādāts profesijā;
- ✓ medicīnas asistents, radiologa asistents, biomedicīnas laborants, fizioterapeits, ergoterapeits, masieris, podologs, kosmētiķis, skaistumkopšanas speciālists kosmetoloģijā, radiogrāfers – vakcināciju veic ārstniecības personas (ārsta, ārsta palīga, māsas, vecmātes) tiešā uzraudzībā, **mācības ir stingri rekomendētas**;
- ✓ māsas palīgs, optometrists, zobu higiēnists, zobārsta asistents, zobu tehniķis, fizioterapeita asistents, ergoterapeita asistents, audiologopēds, mākslas terapeits, uztura speciālists, tehniskais ortopēds – vakcinācijas iestāde iesaista vakcinācijā kā pēdējos tikai tad, ja no iepriekšējām profesiju grupām personālu nevar piesaistīt. Vakcināciju veic ārstniecības personas (ārsta, ārsta palīga, māsas, vecmātes) tiešā uzraudzībā, **mācības ir obligātas**.

^[1] MK 24.03.2009. noteikumu Nr.268 "Noteikumi par ārstniecības personu un studējošo, kuri apgūst pirmā vai otrā līmeņa profesionālās augstākās medicīniskās izglītības programmas, kompetenci ārstniecībā un šo personu teorētisko un praktisko zināšanu apjomu" 4. un 5.punkts

Personāla apmācības

- RSU nodrošina valsts apmaksātas 8 stundu teorētiskās un praktiskās **mācības** par vakcināciju pret Covid-19. Apmācāmo personālu nosaka ārstniecības iestādes, kurās notiks vakcinēšana. Informācija par pieteikšanos un mācību tēmām pieejama RSU interneta vietnē (<https://www.rsu.lv/form/macibas-vakcinacija-covid>).
- vakcinācijas kabineta personāls ir iepazinies ar vakcīnu lietošanas instrukciju, šo dokumentu un citiem ražotāja sagatavotiem mācību materiāliem (t. sk. video) par Covid-19 vakcinācijas procesu nodrošināšanas nosacījumiem vakcīnu ražotāju mājaslapas vietnēs (skatīt 3. pielikumu).

Vakcinācijas organizēšanas nosacījumi

Vakcinācija personām tiek organizēta, balstoties uz brīvprātības principu

- ✓ ārstniecības iestādē ir publiski (t. sk. tiešsaistē) pieejama informācija par Covid-19 vakcinācijas kārtību un konkrētā periodā vakcinējamo personu mērķa grupām. NVD nodrošina šīs informācijas publisku pieejamību tīmekļvietnē www.nvd.gov.lv > Covid-19 > Covid-19 vakcinācija;
- ✓ ārstniecības iestādes reģistratūra informē pacientus par iespēju saņemt ārstniecības iestādē vakcināciju pret Covid-19;

- ✓ personu vakcinācija tiek veikta, ievērojot epidemioloģiskās drošības pasākumus un pēc pieraksta, lai samazinātu personu savstarpējo kontaktu iespēju; vakcinācijas pakalpojuma sniegšanā iesaistītās personas izmanto individuālās aizsardzības līdzekļus atbilstoši vispārējām prasībām;
- ✓ personai pēc vakcinācijas **OBLIGĀTI plāno nākamās devas ievadīšanas datumu un laiku**, t.sk veicot pierakstu ViVaT, ja to lieto un personu par to informē, kā arī sniedz informāciju par kārtību, kā pārcelt nākamās devas saņemšanas laiku, ja persona uz vakcināciju ierasties nevarēs;
- ✓ Ārstniecības iestādē ir izstrādāta bērnu identificēšanas kārtība, lai nodrošinātu atbilstošu ražotāju vakcīnu ievadi bērnam.
- ✓ personai tiek nodrošināta iespēja izvēlēties no dažādiem vakcīnu ražotājiem vakcīnu pirmajai devai atbilstoši valstī pieejamajam vakcīnu nodrošinājumam attiecīgajā laika posmā, informējot par noteikta ražotāja vakcīnas saņemšanas kārtību (piemēram, ar noteikta ražotāja vakcīnām personas tiek vakcinētas konkrētā nedēļas dienā vai laikā) vai par citu ārstniecības iestādi, kur to var saņemt.

Infekcijas kontroles pasākumi, organizējot vakcināciju pret Covid-19 infekciju²

Vakcinācijas iestādei, nodrošinot vakcinācijas procesu pret Covid-19 infekciju, jāatceras par visiem standarta infekcijas kontroles pasākumiem, kuriem seko vakcinējot pret jebkādu citu infekcijas slimību. Tomēr, Covid-19 pandēmijas kontekstā, pastāv papildus infekcijas kontroles pasākumi, lai samazinātu SARS-CoV-2 vīrusa transmisijas risku (piem. medicīniskās maskas izmantošana, labi ventilējamas un vedināmas vakcinācijas telpas, organizēts pieraksts un distancēšanās).

Nodrošinot vakcinācijas procesu katram vakcinācijas veicējam (gan medicīnas personālām, gan brīvprātīgajiem palīgiem, gan arī izbraukumu vakcināciju veicējiem) jābūt pieejamam aprīkojumam un individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, kuru nodrošina vakcinācijas procesa veicējs.

Nepieciešamais aprīkojums organizējot infekcijas kontroles pasākumus

- Nepieciešamais respiratoru krājums vakcinācijas veicējiem (arī vakcinējamām personām gadījumā ja pašiem nav pieejami respiratori vai medicīniskas maskas, piem. izbraukuma vakcinācijas laikā)
- Pietiekošais citu individuālo līdzekļu krājums (medicīniski cimdi, brilles (vai sējas vairogi), medicīnas halāti)
- Cits aprīkojums:
 - izlietnes (vai cits roku mazgāšanas mehānisms), ziepes, tīrs ūdens, vienreizēji dvieļi (vai tīri dvieļi)
 - Roku dezinfekcijas līdzekļi
 - Virsmu dezinfekcijas līdzekļi
 - Ķermeņa temperatūras mērīšanas līdzekļi
 - Vienreizlietojamās salvetes
 - Atkritumu savākšanas ierīces

² Infection prevention and control (IPC) principles and procedures for COVID-19 vaccination activities. Aide-memoire: 15 January 2021 COVID-19. Geneva: World Health Organization; 2021 (<https://www.who.int/publications/i/item/who-2019-ncov-vaccination-IPC-2021-1>)

Individuālo aizsardzības līdzekļu (IAL) lietošana nodrošinot vakcināciju pret Covid-19 infekciju.

- Izvēlēties atbilstošus IAL (piem. respirators, cimdi, acu aizsargi (brilles vai sējas vairogs), medicīniskais halāts), izvērtējot riskus kā daļu no standarta infekcijas kontroles pasākumiem³.
- Respiratoram jābūt pareizi uzvilktam gan personai, kura nodrošina vakcināciju, gan pašai vakcinējamai personai (maska vai respirators)⁴.
- Vecot vakcināciju pret Covid-19 infekciju nav obligāti vilkt acu aizsargus, jo intramuskulāras injekcijas laikā ķermeņa šķīdumu un pilienu iedarbības risks ir minimāls^{3,5}.
- Vienreizējo cimdu lietošana ir indicēta, veicot intramuskulāro vai intradermālo injekciju gadījumā ja āda ir acīmredzami bojāta^{6,7}.
- Ieteicama virsvalka/halāta ar garām piedurknēm no ūdens necaurlaidīga materiāla lietošana veicot vakcināciju mājāsaimniecībās vai izbraukuma vakcinācijas pielāgotajās, neliela izmēra telpās (piem. autobusā)

Covid-19 vakcinācijas pakalpojumu plānotā apmaksā

Detalizēta informācija par vakcinācijas pakalpojumu tarifiem atrodama NVD tīmekļa vietnē:

<https://www.vmnvd.gov.lv/lv/pakalpojumu-tarifi>

NVD no centralizētiem iepirkumiem plāno nodrošināt:

- šļirces vakcīnas ievadei;
- šļirces vakcīnas šķaidīšanai (nepieciešams tikai Pfizer/BioNTech vakcīnai);
- 0,9 % NaCl šķīdumu vakcīnas flakona satura šķaidīšanai (nepieciešams tikai Pfizer/BioNTech vakcīnai);
- Kartiņas pacientam, lai informētu par ievadīto vakcīnu, datumu, nākamās vizītes datumu, kā arī brošūra pacientam: informācija pēc 1. devas saņemšanu par iespējamām blaknēm.

Šie medicīnas piederumi tiks piegādāti kopā ar vakcīnu.

Adrenalīna apmaksā

- Adrenalīna (epinefrīna) (*epinephrinum*) **150 vai 300** µg injekcija ar pildspalvveida pilnšļirci – 57.15 EUR

³ Standard precautions in health care. Aide memoire. Geneva: World Health Organization; 2007 (<https://www.who.int/csr/resources/publications/standardprecautions/en/>, accessed 5 January 2021).

⁴ Mask use in the context of COVID-19: interim guidance, 1 December 2020. Geneva: World Health Organization; 2020 (<https://apps.who.int/iris/handle/10665/337199>, accessed 5 January 2021).

⁵ Infection prevention and control during health care when coronavirus disease (COVID-19) is suspected or confirmed: interim guidance, 29 June 2020. Geneva: World Health Organization; 2020 (<https://apps.who.int/iris/handle/10665/332879>, accessed 5 January 2021).

⁶ Glove Use Information Leaflet. Geneva: World Health Organization; 2009 (https://www.who.int/gpsc/5may/Glove_Use_Information_Leaflet.pdf, accessed on 5 January 2021)

⁷ IETEIKUMI ĀRSTNIECĪBAS IESTĀŽU HIGIĒNISKĀ UN PRETEPIDĒMISKĀ REŽĪMA PLĀNU IZSTRĀDEI, 14.pielikums <https://www.spkc.gov.lv/lv/ieteikumi-arstniecibas-iestadem-0>

Pieteikšanās kārtība valsts apmaksātu Covid-19 vakcinācijas pakalpojumu nodrošināšanai

Ārstniecības iestādēm, izņemot slimnīcām un ģimenes ārstu praksēm, ir jāiesniedz pieteikums valsts apmaksāto Covid-19 vakcinācijas pakalpojumu sniegšanai Nacionālam veselības dienestam, to nosūtot uz elektronisko adresi nvd@vmnvd.gov.lv ar drošu elektronisko parakstu. Pamatojoties uz pieteikumu, Nacionālais veselības dienests slēgs līgumu par valsts apmaksātu Covid-19 vakcinācijas pakalpojumu nodrošināšanu.

Izbraukumu pakalpojumus nodrošina NVD atlasīti pakalpojumu sniedzēji izbraukumu pakalpojumu nodrošināšanai, izņemot SAC vakcināciju, kuru turpina SAC piesaistītās vakcinācijas iestādes.

<https://www.vmnvd.gov.lv/lv/pazinojums-par-veselibas-aprupes-pakalpojumu-sniedzēju-atlasi-covid-19-vakcinācijas-izbraukuma-pakalpojumu-sniegšanai>

<https://www.vmnvd.gov.lv/lv/pazinojums-par-veselibas-aprupes-pakalpojumu-sniedzēju-papildu-atlasi-covid-19-vakcinācijas-izbraukuma-pakalpojumu-sniegšanai-rīgas-planosanas-vienība>

Ambulatorā talona aizpildīšanas nosacījumi par Covid-19 vakcināciju

Pacienta līdzmaksājuma par Covid-19 vakcināciju neiekasē.

Lauka nosaukums	Norādāmā informācija																
Pacientu grupa	23 – “Persona, kurai veic vakcināciju normatīvos aktos noteiktā kārtībā”																
Diagnozes kods pēc SSK-10	U11.9 – “Nepieciešamība imunizēt pret Covid-19”																
Nosūtītājs	Ja vakcinētājs nav primārās veselības aprūpes ārsts, tad kā nosūtītājs ir jāuzrāda vakcinācijas veicējs. Feldšerpunktos strādājošie ārstu palīgi kā nosūtītāju talonā norāda atbilstošās pamatteritorijas ģimenes ārstu.																
Aprūpes epizode sakarā ar	4 – profilaktisko apskati, vakcināciju, patronāžu;																
Izdarītie izmeklējumi un manipulācijas	Norāda pielietotās manipulācijas <table border="1"><tbody><tr><td>01018</td><td>Ārsta konsultācija pirms vakcinācijas. Nenorāda kopā ar manipulāciju 01061, 60443 un 60444</td></tr><tr><td>01019</td><td>Ārsta palīga vai vecmātes veikta konsultācija pirms vakcinācijas</td></tr><tr><td>03081</td><td>Vakcīnas ievadīšana ādā, zemādā un muskulī</td></tr><tr><td>03083</td><td>Piemaksa ārstniecības personai par pacienta Covid-19 vakcinēšanu</td></tr><tr><td>03095</td><td>Covid-19 vakcinācija masveida vakcinācijas centrā, ja pirmsvakcinācijas konsultāciju nodrošina ārsts</td></tr><tr><td>03096</td><td>Covid-19 vakcinācija masveida vakcinācijas centrā, ja pirmsvakcinācijas konsultāciju nodrošina ārsta palīgs</td></tr><tr><td>03097</td><td>Covid-19 vakcinācijas nodrošināšana ģimenes ārstu praksē pacientiem ar hroniskām saslimšanām un senioriem no 60 gadu vecuma</td></tr><tr><td>03099</td><td>Piemaksa manipulācijai 01019 par ārstniecības personu darbu Covid-19 vakcinācijas kabinetā</td></tr></tbody></table>	01018	Ārsta konsultācija pirms vakcinācijas. Nenorāda kopā ar manipulāciju 01061, 60443 un 60444	01019	Ārsta palīga vai vecmātes veikta konsultācija pirms vakcinācijas	03081	Vakcīnas ievadīšana ādā, zemādā un muskulī	03083	Piemaksa ārstniecības personai par pacienta Covid-19 vakcinēšanu	03095	Covid-19 vakcinācija masveida vakcinācijas centrā, ja pirmsvakcinācijas konsultāciju nodrošina ārsts	03096	Covid-19 vakcinācija masveida vakcinācijas centrā, ja pirmsvakcinācijas konsultāciju nodrošina ārsta palīgs	03097	Covid-19 vakcinācijas nodrošināšana ģimenes ārstu praksē pacientiem ar hroniskām saslimšanām un senioriem no 60 gadu vecuma	03099	Piemaksa manipulācijai 01019 par ārstniecības personu darbu Covid-19 vakcinācijas kabinetā
01018	Ārsta konsultācija pirms vakcinācijas. Nenorāda kopā ar manipulāciju 01061, 60443 un 60444																
01019	Ārsta palīga vai vecmātes veikta konsultācija pirms vakcinācijas																
03081	Vakcīnas ievadīšana ādā, zemādā un muskulī																
03083	Piemaksa ārstniecības personai par pacienta Covid-19 vakcinēšanu																
03095	Covid-19 vakcinācija masveida vakcinācijas centrā, ja pirmsvakcinācijas konsultāciju nodrošina ārsts																
03096	Covid-19 vakcinācija masveida vakcinācijas centrā, ja pirmsvakcinācijas konsultāciju nodrošina ārsta palīgs																
03097	Covid-19 vakcinācijas nodrošināšana ģimenes ārstu praksē pacientiem ar hroniskām saslimšanām un senioriem no 60 gadu vecuma																
03099	Piemaksa manipulācijai 01019 par ārstniecības personu darbu Covid-19 vakcinācijas kabinetā																

03098	Piemaksa manipulācijai 01018 par ārstniecības personu darbu Covid-19 vakcinācijas kabinetā
60049	Individuālie aizsardzības līdzekļi Covid-19 vakcinēšanai
03084	Adrenalīna (epinefrīna) (<i>epinephrinum</i>) 300 µg injekcija ar pildspalvveida pilnšļirci
60170	Ceļa izdevumi brigādei pie pacientiem Covid-19 vakcinēšanai attālumā līdz 50 km vienā virzienā (turp-atpakaļ ne vairāk kā 100 km)
60192	Ceļa izdevumi brigādei pie pacientiem Covid-19 vakcinēšanai attālumā no 51 km vienā virzienā (turp-atpakaļ virs 100 km)
03048	Piemaksa manipulācijai 01018 par ārsta darbu Covid-19 vakcinācijas kabinetā brīvdienās un svētku dienās
03049	Piemaksa manipulācijām 03081 un 01019 par māsas, ārsta palīga darbu Covid-19 vakcinācijas kabinetā brīvdienās un svētku dienās
01097	Piemaksa ģimenes ārstam par dokumentācijas un nosūtījuma sagatavošanu un personas pieteikšanu uz Covid-19 vakcinācijas veikšanu dienas stacionārā personām, kurām vakcinācija tiek veikta, ievērojot īpašu piesardzību
01098	Piemaksa ģimenes ārstam par dokumentācijas un nosūtījuma sagatavošanu, kā arī personas pieteikšanu uz Covid-19 vakcinācijas konsīliju
01099	Ārstu konsīlijs (3 speciālisti) pacientam, kuram ir nepieciešams izvērtēt Covid-19 vakcināciju. Vienam pacientam vienu reizi norāda konsīlija vadītājs. Konsīlija rezultāts - vakcinācija nav kontrindicēta
01100	Ārstu konsīlijs (3 speciālisti) pacientam, kuram ir nepieciešams izvērtēt Covid-19 vakcināciju. Vienam pacientam vienu reizi norāda konsīlija vadītājs. Konsīlija rezultāts - vakcinācija ir kontrindicēta
03094	Piemaksa ģimenes ārstam par papildus resursu piesaisti Covid-19 vakcinācijas nodrošināšanai ģimenes ārsta praksē

Personu reģistrācija vakcinācijai

- ✓ Ārstniecības iestādes, kas nav ģimenes ārstu prakses, pieņem individuālus personu pieteikumus vakcinācijai portālā "manavakcina.lv" vai ārpus tā, kā arī kolektīvus un sadarbības ģimenes ārstu prakšu pieteikumus personu vakcinācijai. Personas, kuras ir pieteikušās portālā "manavakcina.lv" ir vienlīdz prioritāras ar ārstniecības iestādē saņemtajiem citiem pieteikumiem;

- ✓ Ārstniecības iestādes, kas ir ģimenes ārstu prakses, pieņem individuālus pieteikumus portālā "manavakcina.lv" vai pieņem individuālus vai kolektīvus pieteikumus vakcinācijai tieši ģimenes ārsta praksē. Ģimenes ārstu praksē saņemtie individuālie vai kolektīvie pieteikumi, un portālā "manavakcina.lv" reģistrētie pieteikumi vakcinācijai ir vienlīdz prioritāri. Ģimenes ārsti, veidojot pierakstu, iespēju robežās ņem vērā vakcinējamo personu vecumu un veselības stāvokli, priekšroku dodot vecākām personām vai personām ar smagākām hroniskām slimībām. Ģimenes ārsti vakcināciju nodrošina savā praksē vai nosūtot pacientu uz vakcinācijas kabinetu ārstniecības iestādē, ar kuru sadarbojas ģimenes ārsts.
- ✓ Stacionārās ārstniecības iestādes, sniedzot stacionāros veselības aprūpes pakalpojumus personām, var veikt šo personu vakcināciju ārpus pieteikšanās portālā "manavakcina.lv".

Pacientu plūsmas organizācijas kārtība:

Absolūta prioritāte gan katra individuālās veselības, gan sabiedrības epidemioloģiskās situācijas labā ir nodrošināt nepārtrauktu un viegli pieejamu primāro vakcināciju.

Par pieraksta veidošanas kārtību ir pieejama informācija ārstniecības iestādē, veidojot pierakstu vakcinācijai un **sniedzot vakcinācijas pakalpojumus**, prioritārā kārtā tiek nodrošināta vakcinācija:

- ✓ **pirmreizēja vakcinācija mājās**, t.sk. personām vecumā no 70 gadiem;
- ✓ **pirmreizēja vakcinācija personām** vecumā no 60 gadiem;
- ✓ **papildu devas vakcinācija** imūnsupresētām personām un **balstvakcinācija sociālās aprūpes centru, pansionātu un grupu dzīvokļu** iemītniekiem;
- ✓ **pirmreizēja vakcinācija visiem iedzīvotājiem** vecumā no 12 gadiem, lai veicinātu vakcinācijas aptveres palielināšanu Latvijā;
- ✓ balstvakcinācija personām:
 - vecumā no 65 gadiem;
 - personām vecumā no 50 gadiem ar hroniskām saslimšanām, kas rada augstu risku Covid-19 slimībai;
- ✓ balstvakcinācija personām:
 - personām vecumā no 40 gadiem;
 - personām vecumā no 18 gadiem (izņemot personas, kas ir jaunākas par 30 gadiem bez nopietnām blakusslimībām) šādos gadījumos:
 - veselības aprūpes sistēmas darbinieki, kam ir ilgstoša saskarsme gan ar Covid-19 pacientiem, gan nevakcinētiem pret Covid-19 pacientiem un līdz ar to augsts profesionālais un lokāla uzliesmojuma risks;
 - ar hroniskām saslimšanām, kas rada augstu risku Covid-19 slimībai;

- citas augsta riska profesijas un/vai personas atrodas vidē, kurā ir ilgstoša saskarsme gan ar Covid-19 pacientiem, gan nevakcinētiem pret Covid-19 cilvēkiem un līdz ar to augsts profesionālais un lokāla uzliesmojuma risks.

Rezerves sarakstu vakcinācijas iestāde veido, lai varētu operatīvi nodrošināt to vakcinējamo personu aizvietošanu, kas nav ieradušās uz vakcināciju.

Personu vakcināciju mājās veic ģimenes ārsti prakses, ģimenes ārstu prakšu sadarbības iestādes vai izbraukuma pakalpojumu sniedzēji. Vakcināciju mājās veic:

- ✓ Iedzīvotājiem, kas nevar atstāt savu gultasvietu jeb guļošu cilvēku (totāli asistējamas personas ar neatgriezeniski smagiem funkcionālajiem traucējumiem);
- ✓ personām no 70 gadu vecuma;
- ✓ personām ar dzīves vietas un ekonomiskiem apstākļiem saistītām problēmām (SSK-10 – Z59.9.);
- ✓ personām ar psihiskiem un uzvedības traucējumiem psihoaktīvo vielu lietošanas dēļ (SSK-10 F10-F19).

Personas piederības noteikšana konkrētai prioritāri vakcinējamo personu grupai

- ✓ Personai, dokumentējot veselības faktā indikāciju, izvēlas prioritāri augstāko vakcinējamo personu grupu, piemēram, personai ir hroniska slimība un persona ir vecāka par 70+, kā indikācija tiek izvēlēta, ka Persona vecumā virs 60 gadiem, atbilstoši V pielikumam;
- ✓ Personas piederību prioritārai grupai nosaka, uzdodot personai kontroljautājumus;
- ✓ **Imūnsupresīva persona-** norāda personām ar slimības vai terapijas izraisītu augstu imūnsupresiju, kuras saņem **papildu devu primārās vakcinācijas shēmas ietvaros.**

COVID-19 vakcinācijas kabinetā var veikt valsts apmaksātu vakcināciju pret sezonālo gripu:

- ✓ **personām, kuras vecākas par 65 gadiem;**
- ✓ **personai ar hronisku slimību ar ģimenes ārsta vai speciālistu nosūtījumu.**

Daudzdevu flakonu izlietojuma plānošana

- ✓ plāno vakcinējamo personu vakcināciju tā, lai nodrošinātu optimālu vakcīnu daudzdevu flakonu izlietojumu un novērstu vakcīnu devu zudumu;
- ✓ norakstītās devas jādokumentē un jāpamato, ja šāda rīcība notiek.

COVID-19 Vaccine Janssen vakcīna rekomendēta sekojošā prioritārā secībā:

- ✓ personām, kam jāveic vakcinācija mājās;
- ✓ SAC atkārtotu devu vakcinācijas izbraukumos pirmreizējām vakcinācijām;
- ✓ personām ar garīgās veselības traucējumiem;
- ✓ patversmes klientiem vai citiem sociālo pakalpojumu ar izmitināšanu saņēmējiem vai sniedzējiem (darbiniekiem);
- ✓ personām, kam apgrūtināta atkārtota ierašanās uz otrās devas saņemšanu, piemēram, personai ir apgrūtināta nokļūšana uz vakcinācijas kabinetu, persona objektīvu iemeslu dēļ nevarēs

ierasties uz plānotu otrās devas saņemšanu, nelīdzestīgiem pacientiem, pacientiem, kam tuvākajā laikā plānota smaga operācija, stacionāra pacientiem u.tml.”;

- ✓ jebkuram iedzīvotājam atbilstoši ražotāja noteiktiem nosacījumiem.

Vakcīnas pasūtīšana

- ✓ Vakcīnu pieprasījumi tiek iesniegti SPKC elektroniski uz adresi covid19vakcinas@spkc.gov.lv divas reizes nedēļā, - PIRMDIENĀS līdz plkst. 24:00 (vakcīnu piegāde ceturtdienās vai piektdienās) un TREŠDIENĀS līdz plkst. 24:00 (vakcīnu piegāde pirmdienās vai otrdienās) vai atbilstoši [atsevišķiem](#) norādījumiem. Vakcīnu pasūtījumu iesniedz vakcinācijas kabineta norādītā [atbildīgā persona](#).
- ✓ Vakcīnu pieprasījumā nav jānorāda vakcīnas veids pirmo devu pasūtījumam, jo vakcīnu sadali pirmajām devām ietekmē pieejamo vakcīnu veidi un apjomi noteiktajā periodā. Izņēmums ir JANSSEN vakcīnu pasūtījums, kuru daudzums jānorāda, lai ievērotu iepriekšminētās rekomendācijas vakcinācijai.
- ✓ Pasūtījums jāplāno atbilstoši vakcinācijas kabineta kapacitātei un gaidīšanas rindai vakcīnu pasūtīšanas periodā, rūpīgi plānojot vakcīnu izlietojumu un novēršot vakcīnu norakstīšanas risku.

Jūsu ievērībai! *Ja pieprasījums iesniegts pēc noteiktā termiņa, tas tiek iekļauts nākamajā pasūtījumā ar attiecīgo piegādes termiņu.*

Loģistikas pakalpojuma sniedzējs pirms piegādes veikšanas sazināsies ar vakcinācijas kabinetu un precizēs piegādes laiku.

Vakcinācijas iestāde ir atbildīga par vakcīnu racionālo izlietojumu. Vakcinācijas iestādei piegādātas vakcīnas atpakaļ netiek savāktas.

Primārās vakcinācijas kurss

- ✓ Saskaņā ar apstiprināto zāļu informāciju otrai potei jābūt veiktai ar tā paša ražotāja vakcīnu, ar kuru veikta pirmā vakcinācija.
- ✓ Gadījumi, kad otrai vakcīnas pret Covid-19 devai jāizmanto citas tehnoloģijas vakcīna pret Covid-19, ir šādi:
 1. Pēc pirmās devas saņemšanas personai attīstījusies anafilakse vai nopietna alerģiska reakcija, tad otrās devas nodrošināšanai jāizmanto citas tehnoloģijas vakcīnas pret Covid-19. Piemēram, anafilakse pēc vīrusa vektora vakcīnas, otrai devai izmanto mRNS vakcīnas. Un otrādi.
 2. Ja persona ir grūtniece un pirmā vakcīnas deva veikta ar adenovīrusa vektora tehnoloģijas vakcīnu (*Vaxzevria* (Astra Zeneca)), tad otrai devai rekomendē izmantot mRNS vakcīnu (*Comirnaty* vai *Moderna*) ar intervālu 12 nedēļas pēc pirmās devas saņemšanas. (pamatojumu skatīt sadaļā III pie grūtnieču vakcinācijas).
- ✓ Pēc Imunizācijas valsts padomes rekomendācijas tā saucamo heterologo vakcināciju primārajai imunizācijai pret Covid-19 var izmantot arī citos gadījumos. Lēmumu par to pieņem ārsts vai

ārsta palīgs sadarbībā ar pacientu. Tādā gadījumā, ja saņemta 1. *Vaxzevria* vakcīnas deva, tad 2. deva ar mRNS tipa vakcīnu būtu ievadāma 4-12 nedēļas pēc pirmās devas saņemšanas. Ja kā pirmā saņemta mRNS tehnoloģijas vakcīnas deva, tad 2. deva ar vīrusa vektora vakcīnu jāsaņem 28 dienas pēc pirmās vakcīnas devas saņemšanas. Fakts par atšķirīgās tehnoloģijas vakcīnas devas saņemšanu ievadāms e-veselībā kā otrās devas saņemšana. Ir iespējama arī heterologā vakcinācija ar divām dažādām mRNS tipa vakcīnām, piemēram, ja pirmā deva saņemta ar *Comirnaty*, tad otro devu var saņemt ar *Spikevax*, ko ievada ar 28 dienu intervālu.

- ✓ Vispārējā populācijā pašlaik netiek rekomendēta papildu devas ievadīšana primārās vakcinācijas shēmas ietvaros.
- ✓ **IVP rekomendē vienu papildu devu primārās vakcinācijas shēmas ietvaros tām personām, kas pielīdzināmas slimības vai terapijas izraisītas augstas imūnsupresijas pacientiem.**
- ✓ Papildu devai imūnsupresētām personām primāri tiek rekomendēta tā pati vakcīna, ar ko vakcinācija uzsākta. Ja attiecīgā vakcīna nav pieejama vai tas ir nepieciešams citu apsvērumu dēļ (sk. sadaļu par heterologo vakcināciju), papildu devai var izmantot citu vakcīnu, piemēram, mRNS tipa vakcīnu pēc adenovīrusa vektora vakcīnas (vai otrādi). Pasūtot papildu devu imūnkompromitētām personām, pasūtījuma veidlapā to norāda kā 2. devu.
- ✓ **Balstvakcinācijas programmas mērķis ir novērst hospitalizāciju, smagu saslimšanu un nāvi tajās sabiedrības grupās, kur uz pierādījumiem balstīti ir zināms, ka primārā imunizācija varētu vairs nenodrošināt optimālu imūno aizsardzību (pirmkārt tie ir imūnsupresēti pacienti, iedzīvotāji vecumā virs 65 gadiem, sociālo un aprūpes centru pieaugušie pastāvīgie iedzīvotāji, pacienti noteiktā vecumā ar hroniskām augsta riska blakussaslimšanām u.c. grupas).**
- ✓ Arī 2. devu (vai papildu vai balstvakcinācijas devu) vakcinācijas kabinets pasūta pirms attiecīgās nedēļas, kad tā būs nepieciešama. Lieltirgotava sadarbībā ar Vakcinācijas iestādi nodrošina 2. devas (vai papildu vai balstvakcinācijas devu) pieejamību no iepriekš rezervētā vakcīnas daudzuma lieltirgotavā vai nākamām plānotajām piegādēm. Vakcīnu pieprasījums 2. devai tiek uzskatīts par prioritāti, sagatavojot kopējo pasūtījumu.
- ✓ Vakcinācijas iestādei pieejamais vakcīnu apjoms kopējā pasūtījuma ietvaros ir pieejams NVD tīmekļa vietnē <https://www.vmnvd.gov.lv/lv/vakcinācijas-iestadem-pieskirto-vakcinu-apjoms>

Jūsu ievērošanai! *Ja vakcinācijas iestādei piešķirts mazāks vakcīnu apjoms, nekā norādīts tās pieprasījumā, neizpildītā daļa netiek pārcelta uz nākamo pasūtījumu periodu. Šādā situācijā vakcinācijas iestāde sagatavo jaunu aktualizētu pieprasījumu nākamajam periodam.*

- ✓ Pasūtīšanas forma atrodas šī dokumenta pielikumā (II pielikums) un ir pieejama SPKC tīmekļa vietnē <https://www.spkc.gov.lv/lv/vakcinacija>

Atliktās otrās devas

Ja kāda iemesla dēļ (piem., pēc pacienta pašizolācijas vai slimības, persona pirmo devu ir saņēmusi citā valstī) atliktā otrā deva nebūs pieejama vakcinācijas iestādē, kur tika saņemta pirmā vakcīnas deva, saistībā ar ierobežoto vakcīnu skaitu, aicinām pacientus novirzīt uz atlikto otro devu centriem.

Saskaņā ar Vakcinācijas darba grupas lēmumu tiks izveidoti divi atlikto otro devu centri:

- ✓ SIA Rīgas austrumu klīniskā universitātes slimnīca, novietne “Gaiļezers” (**Comirnaty, Vaxzevria** (Astra Zeneca) vai **Spikevax** (Moderna) 2. deva), vakcina@aslimnica.lv
- ✓ SIA Bērnu klīniskā universitātes slimnīca (Spikevax (**Moderna**) 2. deva), tālr. 80708866, poliklinika@bkus.lv
- ✓ SIA Paula Stradiņa klīniska universitātes slimnīca (**Comirnaty, Vaxzevria** (Astra Zeneca) vai **Spikevax** (Moderna) 2. deva), 67069280 darba dienās no 8:00 – 19:00

Minētajās iestādēs visiem Latvijas iedzīvotājiem būs iespēja saņemt atlikto otro Covid-19 vakcīnas devu vai papildu devu, iepriekš vienojoties par datumu un laiku pa augstāk norādītajiem tālruna numuriem.

Informācija par pārcelto 2. devu centriem

<https://www.vm.gov.lv/lv/jaunums/iedzivotaji-aicinati-planot-un-neparcelt-2-vakcinas-sanemsanas-laiku>

Ja persona otro plānoto poti nevar saņemt vakcinācijas kabinetā medicīnisku iemeslu dēļ, bet to var saņemt dzīvesvietā, tad jāinformē vakcinācijas iestāde, kur tika saņemta pirmā pote, informējot par medicīnisko iemeslu vakcinācijas vietas maiņai.

Vakcinācijas iestāde vai ģimenes ārstu prakse personu vakcinācijai mājās piesaka izbraukumu pakalpojumu sniedzējam, ja persona ir informējusi, ka otro poti medicīnisku iemeslu dēļ nevar saņemt ambulatori.

Pakalpojumu sniedzēju saraksts, ka atlasīti izbraukuma vakcinācijai atbilstošās teritoriālās plānošanas vienībās Latvijā

Pakalpojumu sniedzēju saraksts, ka atlasīti izbraukuma vakcinācijai atbilstošās teritoriālās plānošanas vienībās Latvijā

Gadījumos, ja saziņa ar izbraukumu vakcinācijas pakalpojumu sniedzēju nav iespējams nodrošināt uzreiz, personai tiek sniegta informācija par saziņas iespējām ar izbraukuma pakalpojumu sniedzēju.

Izbraukuma pakalpojumu sniedzējs ir jāinformē vakcīnas 1. potes nosaukumu un saņemšanas datumu.

Izbraukuma pakalpojumu sniedzējs pēc informācijas saņemšanas par vakcinācijas nepieciešamību personas dzīvesvietā veic saziņu ar vakcinējamo personu un informē par plānoto vakcinācijas laiku.

Vakcīnas saņemšana, uzglabāšana un izmantošana

- Vairākas vakcīnas lieltirgotavu līmenī tiks turētas sasaldētas (-75°C; -20°C temperatūras režīmā), ja nepieciešams ilgstošai vakcīnu uzglabāšanai. Uz vakcinācijas kabinetiem šādas vakcīnas tiks nogādātas atsaldētas un būs uzglabājamās īsāku laiku atbilstoši lietošanas instrukcijai. Vakcīnas nedrīkst atkārtoti sasaldēt!
- Visas vakcīnas vakcinācijas kabinetā būs uzglabājamās ledusskapī +2°C līdz +8°C temperatūrā.
- Vakcīnu primārais iepakojums ir vairāku devu flakoni (6, 10, 20 devas vai cits devu skaits). Plānojot rindu, ņemt vērā devu skaitu flakonā un racionālu to izlietojumu, jo atvērts flakons ir jāizlieto dažu stundu laikā atbilstoši katras vakcīnas zāļu aprakstam. Papildinformācija par uzglabāšanu pieejama III pielikumā. Ja, izvakcinējot plānoto cilvēku skaitu, devas no atvērta

flakona paliek neizmantotas, lūdzam tās izmantot cilvēkiem, kas ir pārslimojuši Covid-19 infekciju mazāk kā 90 dienas iepriekš.

- Vakcīnas zāļu apraksts, lietošanas instrukcija latviešu valodā būs atrodama Zāļu valsts aģentūras tīmekļvietnē, kā arī plānots piegādāt izdrukas kopā ar vakcīnām. Pēc katras jaunas vakcīnas reģistrācijas pirmajās piegādēs drukāta instrukcija latviešu valodā var nebūt pieejama. Šādā gadījumā lūdzu skatīt tīmekļa vietni.
- Uz iepakojuma norādītais uzglabāšanas termiņš var attiekties uz uzglabāšanu sasaldētā veidā. Uzglabāšanas termiņš ledusskapī +2°C līdz +8°C var būt mazāks, piemēram, 5-30 dienas. Šī informācija ir precīzi aprakstīta vakcīnu lietošanas instrukcijā. Vakcinācijas kabinets saņems norādi no lieltirgotavas par laiku, no kura vakcīna ir atsaldēta, un attiecīgi informāciju par vakcīnas derīguma termiņu.
- Atvērta (“iesākta”), atsaldēta, atšķaidīta vakcīnas flakona uzglabāšanas termiņš var atšķirties no neatvērta flakona, un tas tiks norādīts zāļu lietošanas instrukcijā (skatīt III pielikumu).
- Katram ārstniecības kabinetam ir jānozīmē atbildīgo personu par vakcīnu saņemšanu un uzglabāšanu.
 - Šai personai ir jābūt viegli pieejamai laikā, kad lieltirgotava plāno piegādāt vakcīnas.
 - Pārliedcinieties par temperatūru, vakcīnas saņemot, un nekavējoties nogādājiet tās ledusskapī, kas aprīkots ar atbilstošu temperatūras uzraudzības termometru.
 - Vismaz divas reizes dienā pārbaudiet temperatūru ledusskapī.
- Piegādātās vakcīnas ir jāizlieto pēc FIFO metodes "pirmais iekšā – pirmais ārā"- pirmās lieto ārstniecības iestādēs krājumā esošās vakcīnas, kas pirmās piegādātas ar īsāko derīguma termiņu, nekā tās ražotāja vakcīnas, kas piegādātas ar garāku derīguma termiņu. Vakcīnu krājumos ārstniecības iestādē, ja tādi veidojas, paliek vakcīnas ar garāku derīguma termiņu.
- [Ja ārstniecības iestādei ir vairākas pakalpojumu sniegšanas vietas, tad tiek koordinēts augstāk minētais princips \(FIFO metode\) starp ārstniecības iestādēm filiālēm..](#)
- Vakcīnas ar beigušos derīguma termiņu nedrīkst lietot un ir jānoraksta!
- Par vakcīnu apriti un izmantošanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām atbild ārstniecības iestādes vadītājs.
- **Vakcīnu atlikumu inventarizācija:**
 - Katra kalendāra mēneša pēdējā trešdienā visiem vakcinācijas kabinetiem obligāti ir jāpiedalās vakcīnu atlikumu inventarizācijā un ir jādeklarē savi vakcīnu atlikumi uz **trešdienas darba dienas sākuma brīdi** jeb **otrdienas darba dienas beigu brīdi**. Nedēļu iepriekš iestādēm tiek izsūtīts e-pasts ar inventarizācijas aptaujas saiti. Tās iestādes, kuru IT sistēmas ļauj deklarēt vakcīnu atlikumus, tiek aicinātas piedalīties inventarizācijā, izmantojot savu IT sistēmu.
 - Inventarizācijas aptaujā ir jānorāda katra vakcīnu preparāta devu skaitu (gan 1., gan 2. devas kopā) **pa vakcīnu sērijas numuriem un derīguma termiņiem**. Gadījumā, ja

ārstniecības iestādei vai ģimenes ārsta praksei ir vairākas filiāles, tad ir jādeklarē atlikuma kopsumma par visām filiālēm.

II Vakcinācijas veikšana

Brīdinājumi pirms uzsākšanas

Savstarpējā aizvietošana ar citiem Covid-19 vakcīnu produktiem

Primārā vakcinācija

- Saskaņā ar apstiprināto zāļu informāciju, personām, kurām uzsākta vakcinācija ar viena ražotāja vakcīnu, arī otrajai vakcīnas devai jābūt ievadītai, izmantojot to pašu vakcīnu.
- Gadījumi, kad otrai vakcīnas pret Covid-19 devai jāizmanto citas tehnoloģijas vakcīna pret Covid-19, ir:
 - Pēc pirmās devas saņemšanas personai attīstījusies anafilakse vai nopietna alerģiska reakcija, tad otrās devas nodrošināšanai jāizmanto citas tehnoloģijas vakcīnas pret Covid-19. Piemēram, anafilakse pēc vīrusa vektora vakcīnas, otrai devai izmanto mRNS vakcīnas. Un otrādi.
 - Ja persona ir grūtniece un pirmā vakcīnas deva veikta ar adenovīrusa vektora tehnoloģijas vakcīnu (*Vaxzevria* (Astra Zeneca)), tad otrai devai rekomendē izmantot mRNS vakcīnu (*Comirnaty* vai *Spikevax*) ar intervālu 12 nedēļas pēc pirmās devas saņemšanas (pamatojumu skatīt sadaļā III pie grūtnieču vakcinācijas).
- Pēc Imunizācijas valsts padomes rekomendācijas atšķirīgu tehnoloģiju jeb tā saucamo heterologo vakcināciju primārajai imunizācijai pret Covid-19 var izmantot arī citos gadījumos. Lēmumu par to pieņem ārsts vai ārsta palīgs sadarbībā ar pacientu.

Balstvakcinācija

- ✓ **IVP rekomendē, ka balstvakcinācija jeb 3. deva JĀSAŅEM, kad pagājuši vismaz 6 mēneši pēc 2. devas saņemšanas primārajā kursā ar *Comirnaty* vai *Spikevax* visiem iedzīvotājiem no 40 gadu vecuma.**
- ✓ **IVP rekomendē, ka pēc primārās vakcinācijas ar vīrusu vektoru vakcīnām balstvakcinācija JĀSAŅEM:**
 - **visiem iedzīvotājiem vecumā no 18 gadiem 8 nedēļas pēc vienas devas *Janssen* vakcīnas saņemšanas;**
 - **Visiem iedzīvotājiem vecumā no 18 gadiem, sākot no 5 mēnešiem pēc *Astra Zeneca Vaxzevria* vakcīnas saņemšanas.**

- ✓ **Balstvakcināciju pēc pabeigtas primārās imunizācijas ar mRNS vakcīnām VAR SAŅEMT visi iedzīvotāju no 18 gadu vecuma, kad pagājuši vismaz 6 mēneši pēc 2. devas saņemšanas primārajā kursā.**
- ✓ Personām, kuras ir saņēmušas 2 vakcīnas devas primārajā kursā un kurām ir bijis pozitīvs SARS CoV-2 PCR testa rezultāts (pirms vai pēc vakcinācijas vai starp 1. un 2. devas saņemšanu), **balstvakcinācija NAV nepieciešama** (izņemot cilvēkus ar būtiski novājinātu imūno sistēmu).
- ✓ Ja personai ir bijis pozitīvs SARS CoV-2 PCR testa rezultāts un saņemta 1 vakcīnas deva, **jāsaņem balstvakcinācija 6 mēnešus** pēc pēdējās saskares ar antigēnu (saņemot vakcīnu vai pārslimojot infekciju).
- ✓ **Informāciju par balstvakcinācijā izmantojamo vakcīnu izvēli un devu skatīt shēmā rokasgrāmatas pielikumā.**
- ✓ Augstas imūnsupresijas pacientiem primārā vakcinācija tiek nodrošināta ar 3 devām. Pēc tās atbilstoši vispārīgajiem noteiktajiem intervāliem rekomendēta balstvakcinācijas deva.

Balstvakcinācijā IVP rekomendē izmantot šādu shēmu:

- ✓ Ja pirmā un otrā deva saņemta ar *Comirnaty*, tad trešā deva rekomendējama ar *Comirnaty* (vai *Spikevax* (pilna deva)); ja pirmā un otrā deva saņemta ar *Vaxzevria*, tad trešā deva rekomendējama ar mRNS tipa vakcīnu (*Spikevax* (pilna deva) vai *Comirnaty*), bet nepieciešamības gadījumā trešo devu var veikt arī ar *Vaxzevria*. Ja pirmā un otrā deva saņemta ar *Spikevax*, tad trešā deva rekomendējama ar *Spikevax (pusē devas)* vai *Comirnaty*.
- ✓ Ja saņemta viena *Covid-19 Janssen* vakcīnas deva, tad rekomendēta otra Covid-19 vakcīnas deva pēc 8-12 nedēļām vai vēlāk, izmantojot mRNS tipa vakcīnu (*Moderna Spikevax (pilna deva)* vai *Pfizer Comirnaty*).
- ✓ **Papildu informāciju par balstvakcinācijā izmantojamās vakcīnas izvēli un devu skatīt shēmā rokasgrāmatas pielikumā VII.**

Ievade vienlaikus ar citām vakcīnām (piemēram, difterijas, ērču encefalīta u. c. vakcīnu)

1. Ir atļauta un tiek rekomendēta Covid-19 vakcīnas un gripas vakcīnas vienlaicīga ievadīšana.
2. Covid-19 vakcīnas gan bērnu, gan pieaugušo vecumā var ievadīt vienlaicīgi ar citām vakcīnām tajā pašā dienā vai jebkādā intervālā pirms un pēc Covid-19 vakcīnas saņemšanas.
3. Ja nepieciešams ievadīt vairākas vakcīnas vienlaicīgi, katra injekcija jāveic citā injekcijas vietā. Pusaudžiem un pieaugušajiem deltveida muskuli drīkst izmantot vairāk nekā vienai intramuskulārai injekcijai, kas tiek ievadīta dažādās muskuļa vietās ar vismaz 2,5 cm atstarpi.
4. Pašlaik nav pieejama pietiekama informācija par drošumu un efektivitāti, ja vakcīnas pret Covid-19 tiek ievadītas vienlaikus ar citām vakcīnām.

Vakcinācijas kontrindikācijas

Absolūtas kontrindikācijas, kas attiecas uz VISĀM vakcīnām:

- ! anafilakse pēc iepriekšējās konkrētās vakcīnas devas saņemšanas;
- ! anafilakse pret kādu no vakcīnas komponentēm.

Papildu kontrindikācijas vīrusa vektora tehnoloģijas vakcīnām (*Vaxzevria, Covid-19 Vaccine Janssen*):

iepriekš novērotas kapilāru pastiprinātas caurlaidības sindroma epizodes.

Papildu kontrindikācija vakcīnai *Vaxzevria* (otrajai vai papildu devai):

Trombozes ar trombocitopēniju sindroms (TTS) pēc vakcinācijas ar *Vaxzevria*.

Piesardzība, kas attiecas uz VISĀM vakcīnām:

smaga vai vidēji smaga akūta slimība.

Ar mRNS (Pfizer/BioNTech un Moderna) vakcīnām vakcināciju neveic, ja:

- o Bijusi smaga alerģiska reakcija vai anafilakse pēc polietilēnglikolu (PEG) vai citu
- o pegilētu molekulu saturošu produktu lietošanas.

mRNS vakcīnu lietošana jāizvērtē ļoti vecu un ārkārtīgi traušlā veselības stāvoklī esošu pacientu gadījumā, ja to paredzētā dzīvildze nav garāka par 3 mēnešiem.

Personām, kurām iepriekš veiktas injekcijas ar dermāliem filleriem, pēc mRNS vakcīnu saņemšanas var attīstīties īslaicīga sejas tūska un apsārtums.

Ir jāievēro piesardzība, bet vakcīna nav kontrindicēta, ja ir bijusi jebkāda tūlītēja alerģiska reakcija pēc jebkuru vakcīnu vai injekciju (intramuskulāru, subkutānu vai intravenozu) saņemšanas. Šīm personām medicīniskai personālam jāveic riska izvērtējums, lai novērtētu alerģiskas reakcijas veidu un smaguma pakāpi, un izvērtētu iespējamo ieguvumu un risku vakcinācijai. Pēc vakcinācijas šo pacientu grupu būtu jānovēro vakcīnas saņemšanas vietā 30 min.

Ja personai konstatēta nopietna alerģiska reakcija pēc Covid-19 vakcīnas 1. devas ievadīšanas un neraugoties uz to, šī persona tomēr vēlas saņemt arī 2. vakcīnas devu, lūdzam pacientu novirzīt uz stacionāru vakcinācijas kabinetiem, kur pieejama tūlītēja stacionārā palīdzība un pastiprināta medicīniskā uzraudzība. Slimnīcu kontaktinformācija atrodama [vakcinācijas kabinetu kartē](#).

Informatīvs materiāls: Anafilakse pēc vakcinācijas pret Covid-19: aprīkojums, profilakse,

Vakcīnas_anafilakse.pdf

simptomi un ārstēšana.

un tiešaistē <https://www.zva.gov.lv/lv/veselibas-aprupes-specialistiem-un-iestadem/zales/vakcinas-pret-covid-19>

Video lekcija [“Anafilakse un tās vadība”](#) (2021. gada 8. martā, Rīgas Stradiņa universitātes kursa ārstniecības personām “Aktuāli par vakcināciju pret Covid-19” ietvaros) – lektore Doc. Arta Bārzdīņa, docētājs, Anestezioloģijas un reanimatoloģijas katedras asistente (pētniecībā), RSU Anatomijas un antropoloģijas institūts (45 min). <https://panopto.rsu.lv/Panopto/Pages/Viewer.aspx?id=d88bb66e-cf16-4cbc-9ea5-acfb00ab5a3d>

Anafilakses atpazīšana apmācību video (angliski) (4 min):

<https://watch.immunizationacademy.com/en/videos/760>

Anafilakse bērniem

Eiropas Alerģijas un klīniskās imunoloģijas akadēmijas vadlīnijās ir uzsvērts, ka **bērniem ar svaru no 15 līdz 30 kg lieto EpiPen, kas satur 150 µg Epinefrīna**, bet bērniem virs 30 kg tiek pielietota pieaugušajiem paredzētā forma - 300 µg autoinjektorā.

Ņemot vērā, ka 12 gadus veca pusaudža N svars ir 37 kg zēniem un 35 kg meitenēm (**pēc skalām 30 kg sver 10 gadīgi bērni**), tad šajā vecuma grupā anafilakses gadījumā jāizmanto tās pašas devas kā pieaugušajiem.

Atsauce: *Food Allergy and Anaphylaxis Guidelines 2014*. (EAACI - Eiropas Alerģijas un klīniskās imunoloģijas akadēmija)

Piekrišana vakcinācijai ir brīvprātīga. Personai labprātīga ierašanās uz vakcinācijas vizīti un mutiska piekrišana vakcinācijas veikšanai ir pietiekams apliecinājums. Nav nepieciešama rakstiska informētās piekrišanas formas aizpildīšana. Latvijā izmantotās Covid-19 vakcīnas ir Eiropas Zāļu aģentūrā reģistrēti medikamenti, tāpat kā jebkuras citas vakcīnas, un to vakcinācijai nav nepieciešamas personas rakstiska piekrišana.

Vakcīnas sagatavošana

Ja pēc speciāla pieprasījuma vakcinācijas kabinets ir saņēmis vakcīnu sasaldētu, to ir nepieciešams sagatavot atbilstoši zāļu lietošanas instrukcijai.

Pirms vakcinācijas skrīnings

Jānoskaidro:

1. personas vecums, vakcinācijas statuss. Ja persona ierodas uz pirmās devas saņemšanu, **pārlicinieties, vai kāda no Covid-19 vakcīnām jau nav veikta vai ir iekavēta. Ja persona ierodas uz papildu devas saņemšanu (imūnsupresētām personām) vai balstvakcināciju, jānoskaidro otrās devas saņemšanas laiks un vakcīnas veids;**
2. pašsajūta un sūdzības konsultācijas laikā;
3. vai personai pastāv absolūtas kontrindikācijas konkrētu vakcīnu saņemšanai (skatīt augstāk sadaļu Vakcinācijas kontrindikācijas);
4. vakcinācijai saistošas alerģijas, kuru gadījumā pacienta pēcvakcinācijas novērošana ilgst līdz 30 minūtēm;
5. persona lieto beta blokatorus sirds ritma traucējumu profilaksei (**svāriģi ņemt vērā, ja pēc vakcinācijas nepieciešama adrenalīna ievade anafilakses kupēšanai!!!**)
6. pirms otrās devas veikšanas pārlicinieties, ka pirmā deva ir veikta ar tā paša ražotāja vakcīnu, ar kuru plānots vakcinēt otrajā reizē.
7. Iepriekš izslimota Covid-19 slimība nav iemesls neveikt personas vakcināciju.
8. Pirms papildus devas vai balstvakcinācijas veikšanas pārlicinieties, vai jums ir pieejama nepieciešamā ražotāja vakcīna.

Vakcinācijas procedūras kontrolosarakstu lūdzu skatīt pielikumā!

Personas sagatavošana vakcinācijai

Ja āda ir vizuāli tīra, to nav nepieciešams notīrīt ar antiseptiķi (spirtu saturošu salveti). Ja āda ir vizuāli netīra, to notīra ar spirtu saturošu salveti un atļauj ādai nožūt.

Vakcinējamai personai ieteicams sēdēt krēslā ar taisnu muguru, pēdām jāpieskaras zemei, augšējās ekstremitātes jācenšas atslābināt, bet tām jābūt saliektām elkoņos, lai augšdelma muskulis būtu atslābis, tad arī injekcija būs pēc iespējas nesāpīga.

Vakcīnu ievada intramuskulāri deltveida (augšdelma) muskulī 90 ° leņķī, adatu muskulī ievadot līdz galam.

Pacientiem ar asins recēšanas traucējumiem un nepieciešamu asins recēšanas faktoru aizstājējterapiju vakcīnas ievadi intramuskulāri vēlams ievadīt neilgi pēc aizstājējterapijas saņemšanas. Pēc i/muskulārās vakcinācijas veikšanas, injekcijas vietai nepieciešams pielikt spiedienu vismaz 10 minūtes, lai novērstu asiņošanu un uztūkumu. Papildus 2-4 stundas pēc injekcijas veikšanas ieteicams veikt pašizpēti/palpāciju, lai pārliecinātos, ka neveidojas hematoma. Diskomforts rokā 1-2 dienas pēc injekcijas veikšanas nav nekas neparasts, ja vien tas nekļūst stiprāks un to nepavada uztūkums. Jebkuras blakusparādības (piemēram, hematoma, alerģiska reakcija) ir jāziņo hemofilijas centram.

Pacientiem, kam iepriekš ir bijušas alerģiskas reakcijas uz ilgas iedarbības faktora koncentrātiem, kas satur polietilēnglikolu (PEG), nepieciešams izvēlēties piemērotāko vakcīnu kopā ar ārstējošo ārstu, jo dažu vakcīnu sastāvā kā palīgviela ir pievienots PEG. Cilvēkiem ar smagu/vidēji smagu hemofiliju vakcīnas injekcija jāveic tikai pēc atbilstoša VIII (FVIII) vai IX (FIX) faktora injekcijas. Pacientiem, kam FVIII vai FIX līmenis asinīs ir virs 10 %, nav nepieciešami papildu hemostatiskie piesardzības pasākumi.

Pacienti ar stabilu antikoagulācijas terapiju un rādītājiem arī var saņemt intramuskulāru vakcīnas injekciju.

Tūlītēja pēc vakcinācijas aprūpe

Pēc vakcinācijas darām sekojoši:

1. Tūlīt pēc vakcinācijas uz injekcijas vietas var uzlikt sausu vates plāksnīti/ tampona gabaliņu, ja nepieciešams, to fiksē ar plāksteri;
2. Lai novērstu personas uzmanību no procedūras, vēlams nomainīt vakcinācijas laikā ieņemto pozīciju;
3. Pāris minūtes pēc tampona/ plāksnītes uzlikšanas to noņem. Ilgāk turēt to uz injekcijas vietas nav nepieciešams;
4. Kamēr pēc vakcinācijas tiek pabeigta vizīte, pāriet aptuveni 15 min, kad arī var pārliecināties, ka personai nav tūlītējas smagas blakusparādības pēc vakcinācijas (anafilakse vai tai līdzīgas reakcijas), kurām nepieciešama tūlītēja medicīniskā palīdzība;
5. Precīzi un saprotami jāvienojas par nākamo nepieciešamo vakcinācijas vizīti atbilstoši lietošanas instrukcijā norādītajam

1. Pfizer/BioNTech 30 µg (no 12 gadu vecuma) 2. deva jāsaņem 21-28 dienas (jeb 3-4 nedēļas) pēc 1. devas. Pfizer/BioNTech 10 µg (5-11 g.v.) 2. deva jāsaņem vēlāk, optimāli 3 mēnešus pēc pirmās devas ievadīšanas (atbilstoši IVP rekomendācijai), bet, ja ir nepieciešams, to var ievadīt, ievērojot zāļu aprakstā norādīto intervālu (21 diena jeb 3 nedēļas).
2. Moderna vakcīnai 2. deva jāsaņem ne ātrāk kā 28 dienas jeb 4 nedēļas pēc 1. devas.
3. Gadījumā, ja persona uz 2. devu kādai no mRNS vakcīnām ilgstoši (vairāk kā 42 dienas pēc pirmās devas saņemšanas) nevarēs ierasties, maksimālā pieļaujamā atkāpe pirms paredzētā 2. devas intervāla ir 2-3 dienas.
4. Vaxzevria (AstraZeneca) vakcīnai 2. devas rekomendētais intervāls ir 4-12 nedēļas. **2. devas saņemšanas vizīte plānojama tuvāk 12. nedēļai**, kas zinātniskajās publikācijās uzrāda augstāku iedarbīgumu pret simptomātisku Covid-19 un ir būtiski 1. devas aptveres palielināšanai. Atbilstoši zāļu lietošanas instrukcijai Vaxzevria otrās devas intervāls ir noteikts 4-12 nedēļas. Tomēr, ja kādas izņēmuma situācijas ietvaros, ko izvērtē ārsts, kurš sniedz vakcinācijas konsultāciju vakcīnas saņēmējam, 2. devas saņemšanu nepieciešams nozīmēt **ātrāk**, ārstam ir jāizskaidro iespējams mazāks vakcīnas iedarbīgums pret Covid-19 kā tad, ja vakcīnas 2. deva tiek saņemta pēc garāka intervāla (9-12 nedēļas).

5. Heterologās vakcinācijas gadījumā, ja saņemta 1. *Vaxzevria* vakcīnas deva, tad 2. deva ar mRNS tipa vakcīnu būtu ievadāma 4-12 nedēļas pēc pirmās devas saņemšanas. Ja kā pirmā saņemta mRNS tehnoloģijas vakcīnas deva, tad 2. deva ar vīrusa vektora vakcīnu jāsaņem 28 dienas pēc pirmās vakcīnas devas saņemšanas.
6. Intervāls starp 1. un 2. devu izņēmuma kārtā var tikt pagarināts gadījumos, ja rodas pamatoti medicīniski vai epidemioloģiski, vai citi būtiski iemesli, kādēļ vakcinētā persona nevar savlaicīgi ierasties 2. devas saņemšanai. Šādos gadījumos 2. deva jāsaņem pēc iespējas ātrāk, piemēram, pēc pašizolācijas beigām, pat ja ir pārsniegts vakcīnu zāļu aprakstos minētais intervāls, par kuru ir iegūti pirmsreģistrācijas efektivitātes dati. Pirmsreģistrācijas klīniskajos pētījumos dati par efektivitāti iegūti ar šādiem intervāliem starp 1. un 2. devas lietošanu: *Comirnaty* – 19-42 dienas; *Covid-19 vaccine Moderna* – 21-42 dienas, *Vaxzevria* – 3-23 nedēļas. **Neskatoties uz to, pēc uzsāktas vakcinācijas tā ir jāpabeidz, ievadot otro devu, pat ja intervāls ir bijis garāks, nevis jāsāk jauns vakcinācijas kurss.**
7. Papildu deva imūnkompromitētām personām ievadāma, sākot ar 28. dienu pēc otrās (*Comirnaty*, *Spikevax*, *Vaxzevria*) vai pirmās (*Covid-19 Vaccine Janssen*) vakcīnas devas saņemšanas.
8. **Svarīgi:** ja izmanto *Janssen* vakcīnu, ar kuru primārā kursa pabeigšanai nepieciešama 1 deva, saskaņā ar IVP rekomendāciju **jāveic balstvakcinācija** 8-12 nedēļas pēc pirmās devas. Balstvakcinājai izmantojama kāda no mRNS tehnoloģijas vakcīnām (alternatīvi pieļaujama arī tā pati *Covid-19 Janssen* vakcīna).
6. Informācija par saņemto vakcināciju precīzi jāievada E-veselības imunizācijas sadaļā, aizpildot visus nepieciešamos laukus;
7. Sniedz informāciju par paredzamiem nevēlamiem notikumiem, to biežumu un taktiku ko darīt, ja pēc vakcinācijas tie tiks novēroti;
 1. mRNS vakcīnām (*Pfizer/BioNTech*, *Moderna*) sagaidāmās reakcijas pēc vakcinācijas ir būtiski izteiktākas pēc 2. devas (!) saņemšanas, kā arī izteiktākas jauniem cilvēkiem (18-55 gadi), nekā cilvēkiem vecākiem par 55 gadiem.
 2. Vīrusu vektoru vakcīnām (*Vaxzevria (AstraZeneca)*, *Covid-19 Vaccine Janssen (Johnson&Johnson)*) sagaidāmās pēcvakcinācijas reakcijas ir izteiktākas pēc 1. devas saņemšanas.
8. Saprotaami un izlasāmi ieraksta Pacienta *Covid-19* vakcīnas izsekojamības un vakcinācijas atgādinājuma kartītē vakcinētās personas vārdu un uzvārdu, vakcīnas devas saņemšanas datumu, uz flakona norādīto sērijas Nr. (vai ielīmē uzlīmi ar šo sērijas numuru, ja tā pieejama), un nākamās vizītes datumu un laiku 2. devas saņemšanai (ja šoreiz saņemta 1. deva). Šo kartīti izsniedz vakcinētai personai, atgādinot, ka tā jāņem līdzi nākamā vizītē 2. devas saņemšanai un jāsaņem 1 gadu pēc 2. devas saņemšanas.
9. Pārliecinies, ka persona zina, kad un cikos jāierodas uz 2. devas saņemšanu, ja vizītē saņemta 1. deva; kā savlaicīgi paziņot, ja ierasties nevarēs; kur vērsties vai ziņot, ja rodas sarežģījumi pēc vakcinācijas.

Pēc vakcinācijas nav nekādu ierobežojumu atgriezties ikdienas dzīvē! (drīkst mazgāties, sportot u. tml.)

Paracetamolu vai citus temperatūru pazeminošus vai pretsāpju līdzekļus vecumam un svaram atbilstošā devā nedod uzreiz pēc vakcinācijas profilaktiskos nolūkos, bet rekomendē tajos gadījumos, ja pēc vakcinācijas paaugstinās ķermeņa temperatūra vai vērojami citi nepatīkami nevēlami pēcvakcinācijas simptomi.

Antihistamīna līdzekļi jeb pretalerģijas līdzekļi nekādā mērā neietekmē lokālo sagaidāmo reakciju rašanos vai to apjomu, jo to attīstības pamatā nav alerģiska reakcija.

Nevēlams notikums pēc vakcinācijas ir jebkura nevēlama medicīniska izpausme, kas seko vakcinācijai un kurai ne vienmēr ir cēloņsakarība ar vakcīnas lietošanu. Nevēlamais notikums var būt jebkura nelabvēlīga vai neparedzēta parādība, patoloģisks laboratorisks atradums, simptoms vai slimība.

Sagaidāmas, taču nevēlamas un nepatīkamas ir tādas vispārzināmas reakcijas pēc vakcinācijas kā:

- ✓ **Lokāli** – apsārtums, pietūkums, sāpes vakcīnas injekcijas vietā. Apsārtums un pietūkums var izplatīties pat līdz tuvākajām locītavām (rokā – no pleca līdz elkonim; kājā – no augšstilba līdz ceļa locītavai). Šīs lokālās reakcijas parasti parādās pāris stundu laikā pēc injekcijas (mRNS vakcīnām nākamajā dienā pēc vakcinācijas!), ir viegli noritošas un pašlimitējošas, tās ir bieži sastopamas un tās pat būtu jāgaida!

Lai gan bieži tās uzskata par “hipersensitivitātes reakcijām”, tām NAV alerģiskas izcelsmes, bet tās ir augstu antigēna titru vai tiešas vakcīnas komponentu ietekmes radītas, un šādu reakciju smaga izpausme NAV KONTRINDIKĀCIJA saņemt turpmākās vakcīnas devas vai citas vakcīnas, kas satur tos pašus antigēnus.

- ✓ **Vispārēji jeb sistēmiski** – drudzis, nogurums, slikta pašsajūta, reibonis, galvassāpes, slikta dūša, vemšana. mRNS vakcīnām salīdzinoši biežāk vērojama limfadenopātija tajā ķermeņa pusē padusē vai kakla rajonā 2-4. dienā pēc vakcinācijas.

Parasti šie simptomi izzūd dažu dienu laikā (1-3 dienās) un ārstēšana nav nepieciešama.

Vaxzevria (AstraZeneca) un Covid-19 Vaccine Janssen: trombozes ar trombocitopēniju sindroma (TTS) risks

Vaxzevria (AstraZeneca) un Covid-19 Vaccine Janssen var būt saistītas ar ļoti reti sastopamiem trombu veidošanās gadījumiem, ko pavada trombocitopēnija (ar vai bez asiņošanas), tostarp reti smadzeņu venozā sīnusa trombozes (CVST) un diseminētas intravaskulāras koagulācijas (DIK) gadījumiem.

Veselības aprūpes speciālisti tiek aicināti būt gataviem iespējamiem DIK vai CVST gadījumiem. Vakcinētiem cilvēkiem jāiesaka nekavējoties vērsties pēc medicīniskas palīdzības, ja pēc vakcinācijas rodas šādi simptomi:

1. apgrūtināta elpošana,
2. sāpes krūtīs vai nepārejošas sāpes vēderā;
3. pietūkušas rokas vai kājas;
4. smagas vai ilgstošas galvassāpes (īpaši ilgāk par 3 dienām pēc vakcinācijas),
5. neskaidra redze pēc vakcinācijas;
6. asiņošana;
7. multipli nelieli zilumi, sarkanīgi vai purpursarkani plankumi vai asins pūslīši zem ādas.

Personas, kurām trīs nedēļu laikā pēc vakcinācijas ar Vaxzevria vai Covid-19 Vaccine Janssen diagnosticēta trombocitopēnija, aktīvi jāpārbauda, vai nav trombozes pazīmju. Līdzīgi, personām, kurām trīs nedēļu laikā pēc vakcinācijas ir tromboze, jānovērtē trombocitopēnija.

Papildu informācija veselības aprūpes speciālistiem, kuri veic vakcināciju pret Covid-19, ir pieejama Zāļu valsts aģentūras tīmekļvietnē publicētajās vēstulēs veselības aprūpes speciālistiem ([1](#); [2](#)). **Ricības algoritms ir pieejams [NVD tīmekļa vietnē](#).**

Covid-19 Vaccine Janssen: venozas trombembolijas (VTE) risks

Retos gadījumos pēc vakcinācijas ar Janssen vakcīnu pret Covid-19 var rasties **venoza trombembolija**. Veselības aprūpes speciālisti un pacienti tiek aicināti ievērot modrību attiecībā uz šādām pazīmēm un simptomiem pēc Covid-19 Vaccine Janssen saņemšanas:

- elpas trūkums;
- sāpes krūškurvī;
- sāpes kājās;
- kāju pietūkums;
- nepārejošas sāpes vēderā.

Vakcīnas saņēmēji jāinformē, ka šādu simptomi gadījumā nekavējoties jāvēršas pēc medicīniskās palīdzības!

Plānojot vakcināciju, veselības aprūpes speciālistiem ir īpaši jāvērtē šīs blakusparādības rašanās risks cilvēkiem ar jau esošiem riska faktoriem. Nepieciešamības gadījumā var rekomendēt cita veida vakcīnu.

Vaxzevria (AstraZeneca) un Covid-19 Vaccine Janssen: imūnas trombocitopēnijas risks

Ļoti retos gadījumos pēc vakcīnas saņemšanas var rasties **imūna trombocitopēnija**. Veselības aprūpes speciālisti un pacienti tiek aicināti ievērot modrību attiecībā uz šādām pazīmēm un simptomiem četru nedēļu laikā pēc vakcīnas saņemšanas:

- spontāna asiņošana;
- asinsizplūdums;
- petehijas (sīki zemādas asinsizplūdumi).

Vakcīnas saņēmēji jāinformē, ka šādu simptomu gadījumā nekavējoties jāvēršas pēc medicīniskās palīdzības.

Plānojot vakcināciju, veselības aprūpes speciālistiem ir īpaši jāvērtē šīs blakusparādības rašanās risks cilvēkiem, kuriem jau iepriekš ir bijusi imūna trombocitopēnija. Nepieciešamības gadījumā var rekomendēt cita veida vakcīnu.

Comirnaty (Pfizer/ BioNTech) un Spikevax (Moderna): miokardīta un perikardīta risks

Ļoti retos gadījumos pēc vakcīnas saņemšanas novērots miokardīts un perikardīts.

Veselības aprūpes speciālistiem jāņem vērā miokardīta un perikardīta pazīmes un simptomi.

Vakcinētajām personām jānorāda, ka, ja tām rodas simptomi, kas liecina par miokardītu vai perikardītu, piemēram (akūtas un ilgstošas) sāpes krūškurvī, elpas trūkums vai sirdsklauves, nekavējoties jāvēršas pēc medicīniskas palīdzības.

Ja ģimenes ārsta praksē vēršas persona ar:

- šādām klīniskajām sūdzībām:
 - a. Miokardītam raksturīgie simptomi:
 - Sāpes, diskomforts, spiedoša sajūta krūtīs;
 - Paātrināta sirdsdarbība, pārsitieni;
 - Aizdusa, elpas trūkums;
 - Sinkope
 - b. Perikardītam raksturīgie simptomi:
 - Sāpes krūtīs, kas pastiprinās pie dziļas ieelpas, klepojot vai guļus stāvoklī. Sāpes mazinās sēdus stāvoklī vai noliecoties uz priekšu;

- Paātrināta sirdsdarbība, pārsitieni;
- Apgrūtināta elpošana, elpas trūkums;
- Var būt izklausāms perikarda berzes troksnis
- un personas anamnēzē ir informācija par saņemtu mRNS COVID-19 vakcīnu (Comirnaty, Spikevax) (visbiežāk augstāk minētos simptomus novēro dažas dienas pēc otrās vakcīnas devas saņemšanas (simptomi attīstās 2-14 dienu laikā), kā arī, biežāk jauniem vīriešiem 16-30 gadu vecumā).

Atbilstoši klīniskajai situācijai un pieejamajiem resursiem ārsta praksē, pacientam veicams EKG izmeklējums un pacients nosūtāms uz tuvākās ārstniecības iestādes uzņemšanas nodaļu, vai neatliekamā gadījumā ģimenes ārsta praksē piesakāma pacienta pārvešana ar NMPD brigādi.

Covid -19 vakcinācijas fakta dokumentēšana

Medicīniskā dokumentācijā

- ierakstīt potēšanas pasē, ja tādu uzrāda persona, un/vai Covid-19 vakcinēšanas kartē, kas piegādāta kopā ar vakcīnām;
- E -veselībā tajā pašā dienā
- Pirms uzsākt darbu ar Vakcinācijas moduli E-veselības portālā, lūgums, sazināties ar E-veselības sistēmas lietotāju atbalsta dienestu, lai nodrošinātu piekļuvi e-veselībai personām, kuras strādās ar Vakcinācijas datiem. Tālrunis saziņai un informācijai 67803301, e-pasts atbalsts@eveseliba.gov.lv
- Vakcinācijas fakta lauku aizpildīšanas nosacījumi e- veselībā

Lauka nosaukums	Vakcinācijas fakta aizpildīšanas vadlīnijas Covid -19 vakcīnām
<i>Vēsturisks ieraksts</i>	Atzīme “v” nav jāveic
<i>Datums</i>	Aizpildās, atverot e-formu, var labot, ja vakcinācija veikta citā dienā norādot vakcinācijas laiku (<i>svaīgi norādīt, lai vērtētu nevēlamās reakcijas</i>)
<i>Pacienta vecums</i>	Tiek atlasīts no personas datiem, nav jāizpilda
<i>Plānotā vakcinācija</i>	Atspoguļo plānoto vakcinācijas periodu, ja veikta vakcinācijas plānošana e-veselībā, izvēle jāizdara tikai tad, ja iepriekš ir veikta vakcinācijas plānošana
<i>Vakcīna</i>	No izvēlnes - Covid-19, secīgi aizpildīsies lauki infekcijas slimība
<i>Preparāts</i>	atlasīsies no saraksta, ierakstot pirmos četrus burtus Comirnaty EU/1/20/1528/001 (atšķaidāma vakcīna , ko lieto no 12 gadu vecuma) Comirnaty EU/1/20/1528/004 (atšķaidāma vakcīna bērniem vecumā 5-11) Spikevax (Moderna) Vaxzevria (COVID-19 Vaccine AstraZeneca) COVID-19 Vaccine Janssen
<i>Preparāta sērija</i>	Jāveic atzīme norādīt sēriju brīvā tekstā, atbilstoši norādītai informācijai uz flakona
<i>Preparāta daudzums</i>	0.3 norāda Comirnaty 30 µg vakcīnai (no 12 gadu vecuma), 0.2 norāda Comirnaty 10 µg vakcīnai (5-11 g.v.), 0.5 norāda COVID-19 Vaccine

	Moderna vakcīnai vai Vaxzevria (COVID-19 Vaccine AstraZeneca) vai COVID-19 Vaccine Janssen vakcīnai papildus veic atzīmi “v” daudzdevu flakons
<i>Mērvienība</i>	ml
<i>Šļirces veids</i>	Veicam atzīmi kopā ar preparātu un no izvēlnes Intramuskulārām injekcijām
<i>Izlietoto vakcīnu daudzums</i>	1 (1 vakcīnas deva)
<i>Ievadīšanas veids</i>	no izvēlnes - Intramuskulāri
<i>Ievadīšanas vieta</i>	Kreisais augšdelms (svarīgi norādīt pusi, ja pēc tam ir kāda reakcija var būt svarīgi noteiktas puses augšdelmu noteiktu laika periodu neizmantojot vakcinācijai) var mainīt ieraksta saturu, nevar lietot tādas rakstzīmes kā punktu, komatu
<i>Potes/ Devas kārtas numurs</i>	1 / 2 vai 3 (t.sk.imūnsupresētām personām)
<i>Vakcinācijas procesa posms</i>	Primārā cikla ietvaros norāda: 1. pote / 2. pote/ 3. pote (imūnsupresētām personām) Balstvakcinācijas gadījumā norāda : 1. balstvakcinācija (t.sk. pēc Janssen 1. potes)
<i>Indikācija</i>	atbilstoši V pielikumam, pie papildus devas primārās vakcinācijas shēmas ietvaros imūnsupresētām personām - " imūnsupresēta persona "
<i>Līguma nr.</i>	Nav jāaizpilda
<i>Maksātājs</i>	Valsts

- mācību materiāls Covid-19 vakcinācijas fakta pievienošanai ir atrodams lapas beigās, t.sk. arī ārzemniekiem un personām bez personas koda:

<https://www.vmnvd.gov.lv/lv/normativie-akti-macibu-materiali>

- Ja vakcinācijas dati tiek papildināti nākamajā dienā, noteikti jāpārliedz, ka, aizpildot vakcinācijas faktu, tiek atzīmēts pareizais vakcinācijas fakta veikšanas datums.
- Vakcinācijas dati tiek apkopoti katras dienas beigās plkst. 22.00. Šie dati tiek publicēti un nodoti tālākai apstrādei. Līdz ar to katra ārstniecības iestāde ir atbildīga par ievadīto datu apjomu, precizitāti un kvalitāti.
- Aizpildīt medicīnisko dokumentāciju atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai ārstniecības iestāžu medicīniskās un uzskaites dokumentācijas lietvedības kārtībai. Pēc vakcinācijas fakta aizpildīšanas e-veselībā, nav nepieciešams uzturēt papīra dokumentu veidā vakcinācijas žurnālu vai pošu pasi.

Ārzemēs veikta vakcinācijas fakta reģistrācija e- veselībā

Lai persona varētu saņemt Digitālo Covid-19 sertifikātu par vakcinācijas faktu ārzemēs, personai jāvērsas ar iesniegumu NVD . Vairāk informācijas NVD tīmekļa vietnē:

<https://www.vmnvd.gov.lv/lv/arzemes-veikta-vakcinācijas-fakta-ievades-nosacījumi-e-veselība>

E-veselības sistēmas lietotāju atbalsta dienests:

Speciālistiem - 67803301

Darba laiks: katru dienu no plkst. 8.00 līdz 20.00.

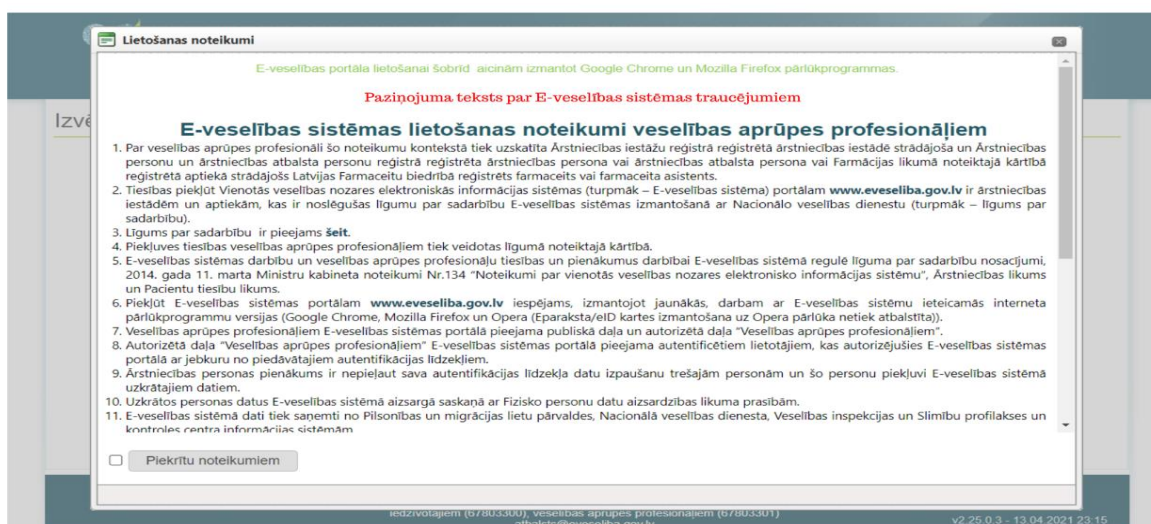
Elektroniskai saziņai un konsultācijām: atbalsts@eveseliba.gov.lv

Atbalsta dienesta tālrunis nav paaugstinātas maksas. Zvanot no fiksētā tālruņa vai mobilā tālruņa, zvanītājs maksā atbilstoši sava operatora noteiktajiem tarifiem. Lai noskaidrotu maksu par zvanu, aicinām vērsties pie sava operatora.

Lūdzam savlaicīgi pārliecināties, ka darbiniekam, kurš ievadīs datus e-veselībā, ir nepieciešamā pieeja e-veselības portālam.

E- veselības darbības traucējumi:

Vietnē www.eveseliba.gov.lv/ tiek ievietots paziņojums un MS Excel fails alternatīvai datu ievadei. Tie ir redzami sadaļā "Lietošanas noteikumi (spiežot uz "Pieslēgties" - "Veselības aprūpes profesionālis" - "Lietošanas noteikumi"). Paziņojuma teksts ir sarkanā krāsā un tiek izvietots vietnes loga augšējā daļā. Paziņojuma izvietošanas vietas ekrānšāviņš -

Ja E-veselības darbības traucējumi nav konstatēti, tad šāda informācija netiek atspoguļota.

Ja tiks novērti e-veselības darbības traucējumi, NVD nodrošina vakcinācijas kabinetus ar rezerves risinājumu – Excel tabulu, ko vēlāk NVD importēs e-veselībā. Excel risinājums ir izmantojams tikai tad, ja NVD apstiprinās e-veselības dīkstāvi. NVD nepieņems Excel uzskaites tabulu, ja iepriekš nebūs konstatēta e-veselības dīkstāve. Vienotu Excel tabulas veidni nodrošina NVD.

Vakcinācijas fakta apliecinājums iedzīvotājam

Vakcinācijas iestāde bez maksas izsniedz apliecinājumu par Covid-19 vakcināciju personai, kura to ir pieprasījusi. Veidlapa "Apliecinājums par personas vakcināciju pret Covid-19" pieejama šeit:

<https://www.vmnvd.gov.lv/lv/apliecinajums-par-personas-vakcinaciju-pret-covid-19>

Skaidrojums par pazīmju "uzsākta" un "pabeigta" lietošanu:

Vakcīnas nosaukums	Apliecinājumā pazīmi “uzsākta” lieto, ja persona ir saņēmusi	Apliecinājumā pazīmi “pabeigta” lieto, ja persona ir saņēmusi:
<i>Vaxzevria (COVID-19 Vaccine AstraZeneca)</i>	1. poti	2. poti
<i>Comirnaty</i>	1. poti	2. poti
<i>COVID-19 Vaccine Moderna jeb Spikevax</i>	1. poti	2. poti
<i>COVID-19 Vaccine Janssen</i>		1. poti

No 1. jūnija vakcinācijas fakta apliecinājums ir jāizsniedz personām, kas dodas uz ārvalstīm ārpus ES vai starptautisko vakcinācijas vai profilakses apliecība. Vairāk informācijas:

<https://www.vmnvd.gov.lv/lv/sertifikata-izveide-ja-vakcinacija-veikta-arpus-eiropas-valstim>

Papildu devas no viena flakona

Eiropas Zāļu aģentūra (EZA) sākotnēji reģistrēja Comirnaty 30 µg kā 5 devu flakonu. Šobrīd šī vakcīna ir pārreģistrēta kā 6 devu flakons. Comirnaty 10 µg ir reģistrēts kā 10 devu flakons (vienas devas tilpums 0,2 ml). Vaxzevria (AstraZeneca) un Moderna vakcīna reģistrētas kā 10 devu flakons, taču bieži iespējams iegūt 11 devas.

Lai no viena flakona iegūtu 6 devas Comirnaty 30 µg vai 11 devas Vaxzevria (AstraZeneca) vai Moderna, ir jālieto šļirces un/vai adatas ar mazu neizmantojamo tilpumu. Šļircei un adatai ar mazu neizmantojamo tilpumu kopējam neizmantojamam tilpumam jābūt mazākam par 35 mikrolitriem. Šādas šļirces NVD piegādātājs plāno nodrošināt no marta vidus.

Ja tiek lietotas standarta šļirces un adatas, esošais tilpums var būt nepietiekams, lai no viena flakona iegūtu papildu devu.

Lūdzu ievērot:

- 6. deva Comirnaty 30 µg vai 11. deva Vaxzevria (AstraZeneca) vai Moderna ir jāņem no viena flakona, to nedrīkst kombinēt no vairākiem flakonu atlikumiem!
- Lūdzu rūpīgi pārlicināties, ka arī 6. devā ir 0,3 mL Comirnaty, 0,5 mL Vaxzevria (AstraZeneca) vai Moderna. Ja to nav iespējams nodrošināt, flakons nav izmantojams 6. devai Comirnaty vai 11. devai Vaxzevria (AstraZeneca) vai Moderna.
- 0,9% nātrija hlorīda šķīduma daudzums Comirnaty 30 µg vakcīnas atšķaidīšanai nemainās (1,8 ml). Neattiecas uz pārējām Covid-19 vakcīnām. [Comirnaty 10 µg vakcīna jāatšķaida ar 1,3 ml 0,9% nātrija hlorīda šķīduma.](#)
- Atskaitēs par vakcinēto personu skaitu, e-veselībā, pacientu dokumentācijā reģistrējam arī 6. devas vai 11. devas vakcinācijas faktu.
- Turpmākajās piegādēs uz katru flakonu tiks piegādātas 6 šļirces Comirnaty 30 µg vakcīnas ievadei, kā arī tuvākajā laikā 11 šļirces katram Vaxzevria (AstraZeneca) vai Moderna flakonam.
- Vakcīnu pieprasījuma un pārskata veidlapā:
 - līdz š. g. martam uzskata, ka 1 flakons Comirnaty = 5 devas. No 1. marta 1 flakons Comirnaty = 6 devas un attiecīgi 6. deva ir atbilstoši jānoraksta, ja nav iegūta.
 - līdz reģistrācijas izmaiņām: 1 flakons Vaxzevria (AstraZeneca) vai Moderna = 10 devas, neiegūtā 11. deva patreiz nav jānoraksta.

III Īpašas pacientu grupas

Vakcinācija personām ar SARS-CoV-2 infekciju vai zināmu kontaktu

- **Personām ar pārslimotu SARS-CoV-2 infekciju**
- Iepriekš izslimota Covid-19 slimība nav iemesls neveikt personas vakcināciju!
- ✓ Esošie pierādījumi norāda, ka reinfekcija ir maz ticama 90 dienu laikā pēc sākotnējās infekcijas, tādējādi personas ar dokumentētu akūtu saslimšanu, iespējams, drīkst atlikt vakcināciju līdz pat šī perioda beigām, ja to vēlas.
- ✓ Lai izvērtētu vakcinācijas nepieciešamību, nav rekomendēts veikt vīrusa vai seroloģiskos testus akūtas vai pārslimotas infekcijas noteikšanai.
- ✓ Personas, kurām iepriekš bijusi SARS-CoV-2 infekcija (ko apliecina pozitīvs PCR testa rezultāts), **180 dienu laikā** pēc infekcijas var vakcinēt arī tikai ar vienu vakcīnas devu (vakcīnām, kuras jāievada divu devu shēmas veidā). Pēc atbildīgā veselības aprūpes speciālista un vakcinējamās personas ieskatiem un atkarībā no vakcinējamās personas veselības stāvokļa un cirkulējošiem vīrusa variantiem šādas personas var vakcinēt arī ar divām vakcīnas devām.

Personām ar klīniski noritošu SARS-CoV-2 infekciju

- ✓ Vakcinācija ir jāatliek līdz brīdim, kad persona ir izvesēļojusies no akūtās slimības fāzes (ja personai bija simptomi) un vairs neatrodas izolācijā.
- ✓ Ja pēc 1. devas cilvēks inficējas un to uzzina, vai parādās simptomi un tiek pierādīta Covid 19 slimība, tad 2.devu var saņemt, tiklīdz ir beidzies izolācijas periods (10 dienas un tests vai 14 dienas kopš pozitīva PCR). Ja "+" Covid ir ļoti agrīni pēc 1.devus, tad uz 2.devu iet, kā bija nozīmēts.

Personām ar iepriekš saņemtu pasīvo antivielu terapiju Covid-19 ārstēšanā

- ✓ Pašlaik nav datu par Covid-19 vakcīnas drošumu un efektivitāti personām, kuras Covid-19 slimības ārstēšanā saņēmušas monoklonālās antivielas vai konvalescento pacientu plazmu.
- ✓ Vakcinācija būtu jāatliek vismaz 90 dienas, lai novērstu ārstēšanā pielietoto un vakcinācijas rezultātā ierosināto antivielu interferenci.

Atsevišķu populāciju imunizācija

Personas ar hronisku saslimšanu

- Atsevišķas hroniskas blakus saslimšanas (piem., onkoloģiskas saslimšanas, 2. tipa CD, palielināts ķermeņa svars: $\text{KMI} \geq 30 \text{ kg/m}^2$ vai augstāks, bet $< 40 \text{ kg/m}^2$, aptaukošanās $\text{KMI} \geq 40 \text{ kg/m}^2$, HOPS, hroniskas sirds un nieru slimības u. c.) ir ar būtiski paaugstinātu risku smagai Covid-19 slimības gaitai. Tādēļ jo svarīgāka ir šo personu vakcinācija pret Covid-19.
- Vakcīna var tikt ievadīta personām ar dažādām hroniskām saslimšanām, kurām nav noteiktas kontraindikācijas vakcinācijai.

- 2./3. fāzes klīniskie pētījumi norāda līdzīgus vakcīnas drošuma un efektivitātes rādītājus personām ar hroniskām saslimšanām, ieskaitot tos ar augstu risku smagai Covid-19 slimības gaitai, kā veselām personām.
- Vairāk informācijas [Hroniski slimo pacientu vakcinācija](#)

Imūnkompromitētas personas

- Personas ar HIV infekciju, citiem imūnkompromitētiem stāvokļiem, vai kuras saņem imūnsupresīvu terapiju, var būt paaugstinātā riska grupā smagai Covid-19 slimības gaitai.
- Ņemot vērā to, ka Covid-19 vakcīnas nav dzīvas vīrusa vakcīnas, tās ir indicētas imūnkompromitētiem pacientiem un pacientiem ar imūnmodulējošām slimībām. Autoimūni stāvokļi ir indikācija, nevis kontrindikācija, vakcinācijai pret Covid-19, ja vien pacientam nav citu kontrindikāciju vakcinācijai. Nav pieejama informācija, ka vakcinācija pret Covid-19 varētu pasliktināt autoimūnos stāvokļus.
- Šīs personas **drīkst** saņemt Covid-19 vakcīnu, ja vien nav noteiktas kontrindikācijas (skatīt sadaļu Vakcinācijas kontrindikācijas):
 - Personas būtu jāinformē par iespējams samazinātu imūno atbildi;
 - Nepieciešamību turpināt ievērot drošības pasākumus, lai pasargātu sevi no Covid-19 infekcijas.
- ✓ **IVP rekomendē vienu papildu devu primārās vakcinācijas shēmas ietvaros tām personām, kas pielīdzināmas slimības vai terapijas izraisītas augstas imūnsupresijas pacientiem.** Vakcinācija ar papildu devu rekomendējama, sākot ar 28. dienu pēc otrās devas saņemšanas (Janssen Covid-19 vakcīnai - sākot ar 28. dienu pēc pirmās (vienīgās) devas saņemšanas) vai vēlāk, izvērtējot imūnsupresijas pakāpi, kā arī nepieciešamības gadījumā jautājumu izskatot ārstu konsīlijā.

Pacienti ar slimības vai terapijas izraisītu vidēju vai augstu imūnsupresijas stāvokli ir:

- aktīva vai nesena terapija pacientiem ar solido orgānu audzējiem vai hematoloģiskām saslimšanām;
- pacienti pēc solido orgānu vai hematopoētisko cilmes šūnu transplantācijas;
- smags primārs imūndeficīts;
- HIV infekcija ar CD4 šūnu skaitu <50;
- aktīva terapija ar kortikosteroīdiem augstās devās, alkilējošiem medikamentiem, antimetabolītiem, TNF blokatoriem un citiem imūnsupresējošiem vai imūnmodulējošiem bioloģiskajiem preparātiem;
- pacienti ar ilgstošu dialīzi.

Papildu devai primāri tiek rekomendēta tā pati vakcīna, ar ko vakcinācija uzsākta. Ja attiecīgā vakcīna nav pieejama vai tas ir nepieciešams citu apsvērumu dēļ (sk. sadaļu par heterologo vakcināciju), papildu devai var izmantot citu vakcīnu, piemēram, mRNS tipa vakcīnu pēc adenovīrusa vektora vakcīnas (vai otrādi).

Vakcināciju ar papildu devu šajā grupā var veikt tikai pēc konsultācijas ar ģimenes ārstu vai ārstējošo ārstu (ārstu-speciālistu). Papildu deva ievadāma:

- vai nu pacienta ģimenes ārsta praksē (t. sk. attiecīgā ģimenes ārsta sadarbības ārstniecības iestādē);

vai kādā no šādām ārstniecības iestādēm:

- Bērnu klīniskā universitātes slimnīca, Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Rīgas austrumu klīniskā universitātes slimnīca, Vidzemes slimnīca, Daugavpils reģionālā slimnīca, Liepājas Reģionālā slimnīca, Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca, Rēzeknes slimnīca, Jēkabpils reģionālā slimnīca.

Ja imūnkompromitēta persona pēc pirmās vai otrās Covid-19 vakcīnas devas saņemšanas ir pārslimojusi Covid-19, ko apliecina pozitīvs SARS-CoV-2 noteikšanai izmantotā PCR testa rezultāts, papildu devas ievade nav nepieciešama.

Uz minēto pacientu grupu attiecas vispārējie noteikumi par sadarbispējīgo sertifikātu, un šī rekomendācija par papildu devu neietekmē tā saņemšanas kārtību, laiku vai derīgumu.

Grūtnieces

- ✓ Neviena no EZA reģistrētajām vakcīnām nesatur dzīvu, novājinātu vīrusu, tādēļ ar vakcīnu nav iespējams inficēties ar Covid-19 vai inficēt augli
- ✓ **Grūtniecēm vakcinācijai pret Covid-19 izmantot PfizerBioNTech vai Moderna vakcīnas pret Covid-19**
- ✓ Vakcinācija pret Covid-19 neietekmē auglību!
- ✓ Veiktie klīniskie pētījumi un datu apkopojumi par pret Covid-19 vakcinētajām grūtniecēm neuzrāda nelabvēlīgu ietekmi nevienā grūtniecības periodā, tādēļ, līdzīgi kā gripas vakcīnai, **var vakcinēties jebkurā grūtniecības laikā**
- ✓ Nav nepieciešams veikt grūtniecības testu pirms vakcinēšanās ar Covid-19
- ✓ Ja vakcīna pret Covid-19 saņemta, nezinot par grūtniecību, tas nekādā ziņā nav iemesls pārtraukt grūtniecību
- ✓ Ja grūtniecība konstatēta pēc pirmās vakcīnas devas saņemšanas, nav pamata atlikt uzsāktu vakcināciju, un otrā vakcīnas deva ievadāma atbilstoši vakcīnas instrukcijā paredzētajā laikā
- ✓ Sievietēm, kuras zīda bērnu, visas izmantotās vakcīnas (piemēram, gripas) neietekmē laktāciju vai mātes piena sastāvu, tāpat nav datu arī par nelabvēlīgu Covid-19 vakcīnu ietekmi. **Sievietes, kuras zīda bērnu, droši var saņemt vakcīnu pret Covid-19.**
- ✓ Vakcinācija pret Covid-19 nav iemesls pārtraukt zīdīšanu!
- ✓ Pašlaik nav saņemta informācija, ka ārvalstu vai Latvijas farmakovigilances sistēmās būtu saņemts kāds ziņojums par ļoti retās blaknes – trombozes ar trombocitopēniju sindroma (TTS) – rašanos grūtniecēm. Tomēr retās pēcvakcinācijas blaknes laboratorisko rādītāju novirzes un klīniskās izpausmes bez speciālu laboratorisku testu veikšanas sākotnēji ir līdzīgas dažām ar grūtniecību saistītām patoloģijām un stāvokļiem (gestācijas trombocitopēnija, smaga preeklampsija, HELLP sindroms), kuri sastopami grūtniecības un pēcdzemdību periodā. Šādu grūtniecības patoloģiju ārstēšanas taktika ir atšķirīga no retās pēcvakcinācijas protrombotiskās trombocitopēnijas gadījumā pielietotās. Tādēļ, lai izvairītos no iespējamām diferenciāldiagnostiskām problēmām un nodrošinātu pēc iespējas ātrāku, adekvātu terapiju,

vakcinācija ar “COVID-19 Vaccine AstraZeneca” (Vaxzevria) un Janssen Covid 19 vakcīna (ražotājs Johnson&Johnson) grūtniecēm un nedēļniecēm netiek rekomendēta.

- ✓ Grūtniecēm un nedēļniecēm tiek rekomendēta arī balstvakcinācija pret Covid –19. Īpaši balstvakcinācija tiek rekomendēta:
 - grūtniecēm ar blakussaslimšanām (piem. paaugstināta ķermeņa masa, $\text{KMI} > 35$, diabēts, gestācijas diabēts, hipertensija, grūtnieces vecums virs 35);
 - veselības aprūpes sistēmas darbiniecēm;
 - citās augsta riska jomās nodarbinātām personām, ja ir ilgstoša saskarsme ar Covid-19 pacientiem vai pret Covid-19 nevakcinētiem cilvēkiem.
- ✓ Latvijas Ginekologu un Dzemdību speciālistu asociācija: Rekomendācijas vakcinācijai pret Covid-19 grūtniecēm un mātēm zīdītājām. Rekomendācijas par balstvakcināciju.

Zīdīšana

- ✓ Vakcīnas efektivitāte ir tāda pati sievietēm zīdīšanas periodā, kā pārējā populācijā. Tā kā Covid-19 vakcīnas ir nedzīvas un tās neiekļūst šūnas kodolā, bioloģiski un klīniski nav iespējams nevēlams risks sievietēm zīdīšanas periodā. Laktācija nav kontraindikācija vakcinācijai, un zīdīšana nav jāpārtrauc sievietēm pēc vakcīnas saņemšanas.

Rekomendācijas vakcinācijai pret COVID-19 pacientu grupā virs 85 gadu vecuma ar pavadušās slimības dekompensāciju un komorbiditāti

mRNS vakcīnu lietošana jāizvērtē ļoti vecu un ārkārtīgi trauslā veselības stāvoklī esošu pacientu gadījumā, ja to paredzētā dzīvildze nav garāka par 3 mēnešiem.

Bērni, pusaudži un jaunieši

1) Pusaudži no 12 gadu vecuma

Saskaņā ar Imunizācijas valsts padomes pagaidu rekomendāciju, kas var tikt mainīta pēc papildu datu izvērtēšanas, **bērniem un jauniešiem (līdz 25 gadu vecumam)** vakcinācijai pret Covid-19 tiek rekomendēts **izmantot Pfizer BioNTech Comirnaty vakcīnu**, jo provizoriski dati liecina, ka šajā vecuma grupā Moderna vakcīna pret Covid-19 *Spikevax* uzrāda augstāku imunogenitāti jeb imūnās sistēmas atbildi, kas varētu būt saistāma ar augstāku risku attīstīties mRNS vakcīnu identificētai blakusparādībām - miokardītam un perikardītam. Ja kā pirmā deva saņemta Moderna vakcīna, tad vakcināciju rekomendēts turpināt ar *Pfizer Comirnaty* Covid-19 vakcīnu. Jauniešiem no 18 gadu vecuma var vakcināciju veikt arī ar *Covid-19 Vaccine Janssen*.

Vakcinācijai pret Covid-19 pusaudžiem vecumā no 12 līdz 17 gadiem šobrīd ir divas Eiropā reģistrētas vakcīnas, t.i. ražotāja Pfizer-BioNTech vakcīna *Comirnaty* un Moderna vakcīna *Spikevax*. Atgādinām, ka **pārējās reģistrētās un Latvijā pieejamās vakcīnas** pret Covid-19, t. i. Astra Zeneca *Vaxzevria* un *Janssen COVID-19* vakcīna, šobrīd ir apstiprinātas lietošanai **tikai pieaugušajiem no 18 gadu vecuma. Pusaudžiem un bērniem šīs vakcīnas nav apstiprinātas!**

1) Bērni no 5 līdz 11 gadu vecumam

Bērniem vecumā no 5 līdz 11 gadiem vakcinācijai pret Covid-19 šobrīd ir apstiprināta **Comirnaty 10 µg vakcīna** (vienas devas tilpums 0,2 ml). Saskaņā ar IVP rekomendāciju Covid-19 primāro vakcināciju ar reģistrēto vakcīnu var saņemt ikviens bērns, kurš ir vismaz 5 gadus vecs vai vecāks, taču īpaši tā rekomendēta ir bērniem ar jau pamatā esošiem veselības traucējumiem (piem., onkoloģiskām

saslimšanām, aptaukošanos, cukura diabētu, kardiovaskulārām fona saslimšanām un citām hroniskām orgānu slimībām).

IVP rekomendē sākotnēji vakcināciju 5-11 gadu vecuma grupā veikt ar vienu vakcīnas devu, bet otrās devas saņemšanai noteikt garāku intervālu (optimāli 3 mēneši), līdz laikam, kad būs pieejama arī detalizētāka informācija par Covid-19 jauno omikrona paveidu un tam, iespējams, pielāgotajām vakcīnām. Bet, ja bērnam kādu iemeslu dēļ ir nepieciešams saņemt arī otro devu, tas ir pieļaujams saskaņā ar vakcīnas reģistrāciju (reģistrētais intervāls starp 1. un 2. devas lietošanu ir 21 diena jeb 3 nedēļas).

Deva jābalsta uz bērna vecumu vakcinācijas dienā:

- Ja bērnam gadi no 11 uz 12 gadiem mainās laikā no pirmās līdz otrās devas saņemšanai, tad gan kā pirmā, gan otrā deva tiek saņemta 10 µg deva (0,2 ml; flakons ar oranžu vāciņu);
- Ja bērns vecumā no 5 līdz 11 gadiem kā pirmo devu netīši saņem 30 µg devu, tad otrajai devai jāsaņem viena vecumam atbilstoša 10 µg deva (0,2 ml; flakons ar oranžu vāciņu) un jāuzskata, ka primārā vakcinācija ir pabeigta;
- Ja bērns vecumā no 5 līdz 11 gadiem kā otro devu nejauši saņem 30 µg devu, tad arī jāuzskata, ka viņam ir pabeigta primārā imunizācija.

Pfizer-BioNTech Comirnaty vakcīnas dažādās formas (12+ un pieaugušo devas forma (30 µg) un bērnu no 5-11 gadiem 10 µg deva) NAV savstarpēji aizstājamas.

Covid-19 vakcīnas gan bērnu, gan pieaugušo vecumā var ievadīt vienlaicīgi ar citām vakcīnām tajā pašā dienā vai jebkādā intervālā pirms un pēc Covid-19 vakcīnas saņemšanas.

Bērniem ar iepriekšēju saskari ar SARS-CoV-2 (ko apliecina pozitīvs PCR testa rezultāts medicīniskajā dokumentācijā) pietiek ar vienu vakcīnas devu, lai primāro imunizāciju uzskatītu par pabeigtu.

Citi jautājumi

Vakcinācijas pakalpojumu sniedzējiem ir iespēja saņemt speciālista attālinātu konsultāciju klīniskajās universitātes slimnīcās neskaistros jautājumos par vakcināciju pret Covid-19.

Lai saņemtu speciālistu konsultāciju ir jāraksta e-pasta vēstule, norādot neskaistro jautājumu un tālruni:

Par bērniem

BKUS – vaksinacijascentrs@bkus.lv

Par pieaugušajiem:

RAKUS- maris.liepins@aslimnica.lv

PSKUS – epidemiologi@stradini.lv

E-pasts izmantojams tikai vakcinētājiem!

IV Papildu informācija pacienta konsultēšanai par vakcināciju

Vakcīnas reakcija

- Pirms vakcinācijas personai ir jāsaņem informācija par sagaidāmajām lokālām un sistēmiskām pēc-vakcinācijas reakcijām (skatīt *Sagaidāmas, taču nevēlamas un nepatīkamas ir tādas vispārzināmas reakcijas pēc vakcinācijas*)
- Ja vien personai nav noteiktas kontrindikācijas, tā būtu jāiedrošina saņemt pilnu vakcinācijas kursu - pilnai aizsardzībai, pat ja tiek novērota pēc-vakcinācijas reakcija.
- Pretdrudža vai pretsāpju medikamenti var tik izmantoti pēc-vakcinācijas reakcijas simptomu mazināšanai. Rutīnas profilaktiska šo medikamentu lietošana, lai mazinātu iespējamus simptomus, nav rekomendēta. Pašlaik nav informācijas par to ietekmi un vakcīnu izraisīto antivielu reakciju.

Vakcīnas efektivitāte

- Vakcīnām, kuras jālieto divu devu shēmas veidā (t.i., Comirnaty, Spikevax (iepriekš - Covid-19 Vaccine Moderna), Vaxzevria), ir nepieciešamas divas secīgas devas, lai sasniegtu augstu un ilgoturīgu vakcīnas efektivitāti un radītu aizsardzību pret Covid-19. Pacienti būtu jāinformē par 2 devu kursa nozīmīgumu aizsardzības veidošanā. Lietojot Covid-19 Vaccine Janssen, primārās vakcinācijas kursa pabeigšanai ievadāma tikai viena deva, taču IVP rekomendē pēc 8-12 nedēļām vai vēlāk ievadīt otru devu, izmantojot kādu no mRNS tipa vakcīnām, lai panāktu labāku individuālo aizsardzību.
- Bērniem vecumā no 5 līdz 11 gadiem individuālās aizsardzības spēja pēc vienas saņemtas mRNS vakcīnas devas uzskatāma par būtisku un īslaicīgi pietiekamu, lai novērstu vidēji smagu, smagu Covid-19 gaitu un hospitalizācijas nepieciešamību. Pamatojoties uz zināmajiem un publicētajiem datiem un citu valstu pieredzē balstīto informāciju, domājams, ka arī viena deva sniedz ievērojamu efektivitāti gan asimptomātiskas, gan vieglas gaitas novēršanai, kā arī īslaicīgi ir optimāla sabiedrības veselības interesēs. Pirmās devas radītā aizsardzība jau kā optimāla uzskatāma 14 dienas pēc vakcīnas ievades.

- Vakcīnu aizsardzība nav tūlītēja; vakcinācija sastāv no 2 devām (vai vienas Covid-19 Vaccine Janssen devas), un maksimāla efektivitāte tiek panākta 15 dienas pēc primārās vakcinācijas kursa pabeigšanas.
- Neviena vakcīna nesniedz 100 % efektivitāti.
 - Ņemot vērā pašlaik pieejamo informāciju par vakcīnas efektivitāti vispārējā populācijā, tās nozīmi saslimstības, smaguma pakāpes un izplatīšanas mazināšanā, kā arī aizsardzības ilgumā, vakcinētām personām būtu jāturpina sekot valstī noteiktajām rekomendācijām.

Konsīliji par vakcināciju pret Covid- 19 vakcināciju

Pacientu nosūta uz konsīliju, ja:

- anafilakse pēc 1.vakcīnas devas saņemšanas;
- anafilakse uz kādu no vakcīnas sastāvā esošām vielām;
- ja bijis ārsta speciālista slēdziens, ka vakcinācija jāatliek uz ilgāku laiku par 3 mēnešiem

Konsīliji par vakcināciju pret Covid-19 tiek **organizēti attālināti** tikai klīniskajās universitātes slimnīcās:

- bērniem – tikai Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā;
- pieaugušajiem pēc izvēles, vēlams, slimnīcā, kurā notiek pamatslimības uzraudzība vai tiek veikta pamatslimības ārstēšana:
 - P.Stradiņa Klīniskajā universitātes slimnīcā,
 - Rīgas Austrumu klīniskajā universitātes slimnīcā,
 - Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā, ja pieaugušo vecums sasniegts nesēn.

Lai pacientu nosūtītu uz konsīliju, ģimenes ārsts sagatavo **e-nosūtījumu**, kurā iekļauj zemāk norādīto informāciju par personas veselības stāvokli.. E-nosūtījuma aizpildīšanas nosacījumi:

- Laukā nosūtīšanas pakalpojums norādot, konsīlijs par vakcināciju pret Covid-19;
- Nosūtījuma laukā anamnēze ir jāsniedz sekojoša informācija:
- Sindroms un tā noteikšanas datums;
- Slimības pamatdiagnoze un tās noteikšanas laiks;
- Pamatdiagnozi apstiprināšie laboratorie dati un to iegūšanas datumi;
- Blakusslimības un to noteikšanas laiks;
- Pašlaik vakcinācijas kontekstā lietojamie medikamenti ar laika norādēm;
- Vai ir bijusi SARS-CoV-2 infekcija? Nē, Jā, tad no ___ līdz ___;
- Vai pacients vēlas vakcinēties? Jā, Nē, minēt iemeslu;
- Laborators(-i) vai cita izmeklējuma apstiprinājums(-i) nosūtīšanas iemeslam uz konsīliju;
- Ģimenes ārsta (ĢĀ) vai cita speciālista priekšlikums vakcinēt - Jā, Atlikt vakcināciju;
- ĢĀ vai speciālista pamatojums novirzei no regulārās vakcinācijas ar laika norādēm;
- Nosūtītāja kontaktinformācija, tālrunis, e- pasts papildus saziņai pēc nepieciešamības.

Personas pieteikšanu uz Covid-19 vakcinācijas konsīliju nodrošina ģimenes ārsta prakse, vai cita ārstniecības persona sazinoties ar ārstniecības iestādi, vēlams, elektroniski vai telefoniski un sniedzot informāciju par personu, kurai ir sagatavots e-nosūtījums.

Iestādes nosaukums	Elektroniskā pasta adrese	Tālruna numurs
Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca, SIA	vakcina@aslimnica.lv	+371 67042349 vai +371 67042333
Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca, VSIA	info@stradini.lv	+ 371 67095393
Bērnu klīniskā universitātes slimnīca, VSIA	vakcinacijascentrs@bkus.lv	+371 67621664

Universitātes klīnikas pēc nepieciešamības var pieprasīt papildus informāciju. Vismaz viens no konsilija dalībniekiem ir infektologs.

Universitātes klīnikas konsilija slēdzienu sagatavos 10 darba dienu laikā un rezultāts pievieno e-nosūtījumam e- veselībā.

Vakcinācija dienas stacionārā

Vakcinācijai **klīnisko universitāšu dienas stacionāros** pacientiem sekojošos gadījumos:

- trombocitopēnijām, īpaši imūnām trombocitopēnijām (ITP);
- zināmu idiopātisku anafilaksi;
- zināmu mastocitozi;
- iepriekš bijusi anafilakse no citas (jebkādas) vakcīnas;
- IgE (ātrā tipa reakcijas (ne tikai anafilakse)) pret vairākiem medikamentiem.

Vakcinācija dienas stacionārā tiek veikta ar speciālista vai ģimenes ārsta nosūtījumu

SARS-CoV-2 testa rezultātu interpretācija vakcinētām personām

- ✓ Vīrusa identifikācijas testi: iepriekš saņemta vakcīna pret Covid-19 **neietekmēs** SARS-CoV-2 nukleīnskābes amplifikācijas vai antigēna noteikšanas testa rezultātus, interpretāciju.
- ✓ Antivielu testi:
 - Pašlaik pieejamie SARS-CoV-2 antivielu testi balstās uz IgM un/vai IgG noteikšanu pret vīrusa izaugumu (“*spike*”) vai nukleokapsīda proteīniem.
 - Covid-19 vakcīnas satur mRNS vai vīrusa vektorā ievietotu secību, kas kodē izaugumu “*spike*” proteīnu, tādējādi pozitīvs tests (antivielas pret “*spike*” proteīnu) var norādīt gan uz iepriekš pārslimotu infekciju, gan vakcināciju.
 - Lai diferencētu pārslimotu infekciju pacientam, kurš saņēmis arī vakcināciju ar Covid-19 vakcīnu, nepieciešams noteikt antivielas pret vīrusa nukleokapsīda proteīnu.

V Ziņošana par vakcīnas izraisītām blakusparādībām

- ✓ Ārstniecības personām, uzsākot pacientu vakcināciju pret Covid-19 infekciju, ir būtiski iesaistīties vakcīnas drošuma uzraudzībā un ziņot par novērotajām blakusparādībām.
- ✓ Ārstu pienākums ir ziņot par visiem nopietniem blakusparādību gadījumiem, kā arī par blaknēm, kas nav minētas zāļu aprakstā, vai tiek novērotas ilgāk par 3 dienām pēc vakcīnas saņemšanas. Ārstam ziņojot par blakusparādību gadījumu jāsniedz pilnīga, detalizēta informācija par gadījumu, kā arī jāsadarbojas ar ZVA ekspertiem iegūstot papildu datus, ja tas nepieciešams gadījuma zinātniskai izvērtēšanai un cēloņsaistības noskaidrošanai. Ziņojot par iespējamām blaknēm, lūdzam pievērst uzmanību arī īpašas intereses nevēlamiem notikumiem (AESI), pielikums Nr. VI.
- ✓ Ja ārsts sniedz ZVA blakusparādību ziņojumu par pacienta nāvi, kuras cēlonis ir iespējami saistīts ar Covid-19 vakcināciju, ārstam jānoorganizē mirušā cilvēka ķermeņa autopsija (likuma "Par miruša cilvēka ķermeņa aizsardzību un cilvēka audu un orgānu izmantošanu medicīnā" 6. pants nosaka, ka, neņemot vērā mirušā cilvēka dzīves laikā izteikto gribu, patoloģianatomiskā izmeklēšana izdarāma obligāti, ja nāves cēlonis ir dzīves laikā nediagnosticēta slimība vai nediagnosticēti profilaktisko pasākumu, ārstēšanas vai slimības sarežģījumi).
- ✓ Par blakusparādībām saistībā ar Covid-19 vakcīnu, ārstiem jāziņo ZVA tīmekļvietnē (sadalā "Ziņot par zāļu blaknēm, negadījumiem ar ierīcēm, biovigilanci"), aizpildot elektronisko ziņojuma veidlapu, vai arī var ziņot reģistrācijas apliecības īpašniekam. Ziņojums jāšūta tikai uz vienu no minētajām adresēm, lai novērstu dubultu ziņošanu par vienu gadījumu. Ja būs nepieciešams iegūt papildu informāciju, ZVA eksperts vai reģistrācijas apliecības īpašnieka pārstāvis sazināsies ar ziņojuma iesniedzēju.
- ✓ Ziņojot par Covid-19 vakcīnas blakusparādībām ZVA tīmekļvietnē, Jūsu ziņojumu saņems arī SPKC.
- ✓ Jebkurai ZVA sniegtai informācijai tiek garantēta drošība un konfidencialitāte. Nekāda informācija, kas varētu identificēt ziņotāju vai personu, kurai konstatēta zāļu blakusparādība, netiks nodota tālāk bez ziņotāja/personas atļaujas. Lai saņemtu palīdzību blakusparādību ziņojuma sagatavošanā vai nosūtīšanā, ir iespēja telefoniski konsultēties ar ZVA ekspertu, zvanot pa tālr. 67078400. Aktuāla informācija par blakusparādību ziņošanu saistībā ar Covid-19 vakcīnām pieejama ZVA tīmekļvietnē.
- ✓ ZVA eksperti saņemto informāciju par blakusparādībām atbilstoši apstrādās, un tālāk tā tiks ievadīta Eiropas valstu kopējā datubāzē *Eudravigilance*, kur tiks padziļināti vērtēta. Šie dati dod iespēju noskaidrot papildu informāciju par mazāk izzinātiem drošuma jautājumiem Covid-19 vakcīnām. Lai būtu iespējams objektīvi izvērtēt blakusparādību cēloņsakarību un ziņojums varētu tikt tālāk izmantots kopējā datu analīzē, nepieciešams sniegt iespējami pilnīgu un precīzu informāciju par lietoto vakcīnu un konstatēto blakusparādību - jānorāda vakcīnas oriģinālais nosaukums, sērijas numurs, iespējami precīzs vakcinācijas laiks un blakusparādību rašanās laiks, to ārstēšanā lietotie līdzekļi, iznākums, vienlaikus lietotās zāles u. c. dati atbilstoši blakusparādību ziņojuma veidlapā norādītām prasībām.

VI Par vakcīnu iznīcināšanu

Pēc Farmācijas likumā noteiktās definīcijas vakcīnas ir zāles.

- ✓ Saskaņā ar 22.05.2012. Ministru kabineta noteikumu Nr.353 „Ārstniecības iestādēs radušos atkritumu apsaimniekošanas prasības” 3.punktu, nederīgās vai nekvalitatīvās zāles, kuras netiek atdotas atpakaļ piegādātājiem, klasificējamās kā bīstamie atkritumi vai atkritumi, ar kuriem rīkojas kā ar bīstamajiem atkritumiem.
- ✓ Līdz ar to ārstniecības iestāde, atbilstoši 27.03.2007. Ministru kabineta noteikumu Nr.220 „Zāļu iegādes, uzglabāšanas, izlietošanas, uzskaites un iznīcināšanas kārtība ārstniecības iestādēs un sociālās aprūpes institūcijās” 52.punktu, nodrošina neizmantoto vakcīnu iznīcināšanu vai nodošanu iznīcināšanai saskaņā ar normatīvajiem aktiem par bīstamajiem atkritumiem.

VII Par Vienoto vakcinācijas tīklu

- ✓ Vienots vakcinācijas tīkls (turpmāk – ViVaT) atvieglo personu pieraksta organizēšanu Covid-19 vakcinācijai gan no iedzīvotāju, gan ārstniecības iestādes puses, vakcinācijas fakta reģistrēšanu E-veselībā un vakcīnu pasūtīšanu. ViVaT darbība tiks nodrošināta ārstniecības iestāžu informāciju sistēmās no 2021.gada 19.aprīļa.
- ✓ Ar ViVaT var strādāt tikai no ārstniecības iestādes programmnodrošinājuma (ārstniecības iestādes informācijas sistēmas)
- ✓ **Ārstniecības iestādes, kuras izmanto kādu no ārstniecības iestāžu informācijas sistēmām**, aicinām sazināties ar šīs sistēmas uzturētāju par iespējām lietot ViVaT:

SmartMedical	Mācību materiāli SmartMedical lietošanai pieejami: http://help.bb-tech.eu/home/apmacibas-kurss Atbalsta dienests: darba dienās, darba laikā (plkst. 9-17); atbalsts@smartmedical.lv
Ārsta Birojs	Lai iepazītos ar sistēmas lietošanu, ir izveidoti video: https://arstabirojs.lv/apmacibas/ vai https://www.youtube.com/watch?v=qzLO25-UPnQ&list=PLXQTniTXDAsc_Lf3uRwWBIBgmIWf_yvIE Meditec Atbalsta dienests: +371 67243124
ProfDoc	http://emedicina.lv/prd/lejud/eVes-ViVat_apmacibaLV.pdf

- ✓ **Ārstniecības iestādes, kuras neizmanto nevienu no ārstniecības iestāžu informācijas sistēmām**, aicinām sazināties ar kādu no zemāk minētajiem informācijas sistēmu uzturētājiem, kuri var nodrošināt iespēju Covid-19 vakcinācijas laikā izmantot savu informācijas sistēmu bez iegādes maksas, lai ārstniecības iestāde varētu lietot ViVaT, maksājot tikai uzturēšanas maksu:

SmartMedical	Blue Bridge Technologies, SIA www.smartmedical.lv
Ārsta Birojs	SIA Meditec www.meditec.lv
Medius	AS "RPH Business Support" www.medius.lv
ProfDoc	Sia Profdoc, www.profdoc.lv

- ✓ ViVaT lietošana ārstniecības iestādēm būs jānodrošina no 2021.gada 26.aprīļa, izņemot ģimenes ārstu prakses, kas ViVaT varēs izmantot brīvprātīgi.
- ✓ Ārstniecības iestāde, izmantojot ViVaT integrēto iestādes programmnodrošinājumu (ārstniecības iestādes informācijas sistēma) no 26.04.21. nodrošina:
 - vakcinācijas pret Covid-19 fakta fiksēšanu ViVaT;
 - ārstniecības iestādes informācijas sistēmas pierakstu sistēmas kalendāra Covid -19 vakcinācijai integrāciju ar ViVaT;
 - informācijas par personas izteikto vēlēšanos veikt vakcināciju pret Covid-19 iesniegšanu ViVaT;
 - vakcīnu pasūtījumu (tai skaitā Covid-19 vakcīnu atlikuma) datu nodošanu Slimību profilakses un kontroles centra EPIDEM sistēmai

Pielikums I

Pārbaudes punktu saraksts (*Checklist*) Covid-19 vakcinācijai

Vakcinācijas dienas sākumā

- Atbilstoši dienā paredzētajam vakcinējamo cilvēku skaitam, pārliecināties par pietiekamu attiecīgo daudzumu:
 - ✓ vakcīnas daudzdevu flakonu skaitu, proporcionāli attiecīgās dienas pierakstam
 - ✓ vakcinācijas šļirču un adatu skaitu
 - ✓ (tikai Pfizer/BioNTech vakcīnai) šķaidīšanas šļirču un adatu skaitu
 - ✓ (tikai Pfizer/BioNTech vakcīnai) 0,9 % NaCl šķīdums
- Pārliecināties par uzglabāšanas temperatūru ledusskapī (+2°C līdz +8°C) **un vakcīnu derīguma termiņu**
- Individuālie aizsarglīdzekļi personālam
- Antiseptiskie līdzekļi
- Adrenālīns 300 mikrogrami pildspalvveida pilnšļircē, adrenalīns, pulsa oksimetrs, skābekļa balons
Persona, kura lieto beta blokatorus, saņem identisku adrenalīna devu kā jebkura cita persona ar anafilaktisku reakciju – 300 mikrogrami, maksimāli 500 mikrogrami. Pacienti, kuri lieto beta blokatorus un kuriem sākas anafilaktiska reakcija pēc vakcinācijas, reizēm var nereaģēt uz adrenalīna ievadi. Šādos gadījumos jāievada glukagons 1-5 mg IV 5 minūšu laikā, kam seko glukagona ievade nepārtrauktā infūzijā 5-15 mcg/minūtē. Ātra glukagona ievade var izraisīt vemšanu. [Atsauce](#).
- Kontainers izlietotajām adatām

Uzsākot individuālu vakcināciju

1. Konsultācija par vakcinācijas pret Covid-19 nozīmi, atbildes uz jautājumiem, ja tādi ir
2. Noskaidro personas vecumu, vakcinācijas pret Covid-19 statusu, pārliecinās, vai kāda no Covid-19 vakcinācijām nav jau veikta vai iekavēta, vai personai ir bijis pozitīvs SARS-CoV-2 vīrusa RNS tests **un pagājušas vienpadsmit, bet ne vairāk kā 180 dienas**, ja personai plāno vakcināciju ar vienu Covid-19 vakcīnas devu
3. Vai pēdējo 14 dienu laikā nav saņemta cita (ne Covid-19) vakcīna
4. Pašajūta un sūdzības konsultācijas laikā
5. Vai tiek lietoti beta blokatori (Visa C07A grupa <https://www.zva.gov.lv/lv/veselibas-aprupes-specialistiem-un-iestadem/zales/atk-klasifikacija> un vēl 2 apakšgrupas)
6. Vai personai pastāv absolūtas kontrindikācijas konkrētu vakcīnu saņemšanai:
 1. smaga alerģiska reakcija (t. i., anafilakse) pret jebkuru sastāvdaļu Covid-19 vakcīnā vai pēc Covid-19 vakcīnas 1. devas
 2. Ar mRNS (Pfizer/BioNTech un Moderna) vakcīnām vakcināciju neveic, ja bijusi smaga alerģiska reakcija vai anafilakse pēc polietilēnglikolu (PEG) vai citu pegilētu molekulu saturošu produktu lietošanas
 3. Ar vīrusa vektora vakcīnām (Janssen un AstraZeneca) vakcināciju neveic, ja anamnēzē ir kapilāru pastiprinātas caurlaidības sindroms
7. Pirms otrās devas veikšanas pārliecinieties, ka pirmā deva ir veikta ar tā paša ražotāja vakcīnu, ar ko plānots vakcinēt šajā (otrajā) reizē
8. Veic vakcināciju
 1. i/muskulāra injekcija deltveida muskulī ar atbilstoši ražotājam norādītu vakcīnas daudzumu vienai devai
9. Norādi, kur pacients var droši atrasties nākamās 15 (30 minūtes, ja anamnēzē smaga alerģiska reakcija vai anafilakse) minūtes, lai novērotu uz tūlītēju nevēlamu notikumu pēc vakcinācijas attīstību

Pēc vakcīnas ievades personai

- Sniedz informāciju par paredzamiem nevēlamiem notikumiem, to biežumu un taktiku ko darīt, ja pēc vakcinācijas tie tiks novēroti
- Saprojami un izlasāmi ieraksti potēšanas pasē vai pacienta Covid-19 vakcinācijas kartītē:
 - datumu, saņemtās vakcīnas nosaukumu, devu, sērijas Nr. (uzlīme).
- Veic atbilstošus ierakstus par šo vakcinācijas reizi E-veselībā tās pašas dienas laikā.
- Sarunā konkrētu datumu un laiku 2. devas saņemšanai (ja šoreiz saņemta 1. deva) un ieraksti to pacienta Covid-19 vakcinācijas kartītē vai potēšanas pasē
- Pārliecinies, ka persona zina:
 - kad un cikos jāierodas uz 2. devas saņemšanu, ja vizītē saņemta 1. deva;
 - kā savlaicīgi paziņot, ja ierasties nevarēs;
 - kur vērsties vai ziņot, ja rodas sarežģījumi pēc vakcinācijas.

Pielikums II

CoVid-19 vakcīnu pieprasījuma veidlapa ir pieejam SPKC tīmekļa vietnē:

<https://www.spkc.gov.lv/lv/vakcinu-pret-covid-19-pasutisana>

Pārskats par vakcīnu norakstīšanu ir pieejams SPKC tīmekļa vietnē

<https://www.spkc.gov.lv/lv/vakcinu-pret-covid-19-pasutisana>

Pielikums III Vakcīnu salīdzinājums.

Lūdzu skatīt [zāļu aprakstus](#), kas sniedz pilnīgu un aktuālu informāciju par šīm vakcīnām.

	Biontech-Pfizer Comirnaty 30 µg pusaudžiem no 12 g.v. un pieaugušajiem (violets vāciņš)	Biontech-Pfizer Comirnaty 10 µg bērniem 5-11 g.v. (oranžs vāciņš)	Moderna Spikevax	AstraZeneca Vaxzevria	Janssen Covid-19 Vaccine Janssen
Neatvērta flakona uzglabāšana ledusskapī +2°C līdz +8°C Atkārtoti nesasaldē!	1 mēnesis (31 diena). Šajā laikā iekļaujas arī piegādes laiks no lieltirgotavas līdz vakcinācijas kabinetam.	10 nedēļas, iekļaujoties kopējā 6 mēnešu derīguma laikā. Pirms lietošanas neatvērtus flakonus var uzglabāt līdz 12 h istabas temperatūrā (no +8 līdz +30 °C)	30 dienas	6 mēnešus	3 mēnešus
Uzglabāšana saldētavā no –25°C līdz –15 °C Atkārtoti nesasaldē!	Kopējā glabāšanas termiņa laikā vienu laika periodu līdz 2 nedēļām. Pēc tam vai nu atkausēt lietošanai vai atlikt atpakaļ uzglabāšanai saldētavā no –90°C līdz – 60 °C, ja atļauj kopējais glabāšanas termiņš.	-	7 mēneši	Nav atļauta	2 gadi
Uzglabāšana saldētavā no –90°C līdz –60 °C Atkārtoti nesasaldē!	9 mēneši. Atkausēšanu skatīt lietošanas instrukcijā un mājaslapā	6 mēneši. Informāciju par atkausēšanu skatīt zāļu aprakstā (57. lpp.)	Nav atļauta	Nav atļauta	Nav atļauta
Vakcīnas uzglabāšana ievilkta šļircē *	6 stundas		Nekavējoties jāizlieto	Nekavējoties jāizlieto	

Uzglabāšana pēc flakona pirmās caurduršanas	6 stundas pēc atšķaidīšanas no +2 līdz +30 °C	Pēc atšķaidīšanas jāizlieto 12 h laikā, uzglabājot temperatūrā no +2 līdz +30 °C	19 stundas no 2 °C līdz 25 °C temperatūrā pēc flakona aizbāžņa pirmās caurduršanas	48 stundas uzglabājot ledusskapī ((2°C - 8°C). Šajā laika posmā vakcīnu var uzglabāt un lietot temperatūrā līdz 30°C līdz 6 stundām vienu laika periodu. Pēc šī laika flakons jāiznīcina. Neievietojiet to atpakaļ ledusskapī.	Ne ilgāk kā sešas stundas, uzglabājot temperatūrā no +2°C līdz +8°C; vai ne ilgāk kā trīs stundas, atstājot istabas temperatūrā, kas nav augstāka par 25°C.
Devu skaits flakonā	6 devas	10 devas	10 devas	10 devas	5 devas
Sekundārais iepakojums	195 flakoni iepakoti 23x23x4cm kastītē	10 flakoni	100 devas = 10 flakoni 13x5x6cm kastītē		50 devas
Serializācijai <i>check out</i>	Šobrīd nav veicama		No marta	Šobrīd nav veicama	Nav veicama līdz jūnijam.
Papildus informācija	Comirnaty mājaslapā Pfizer klientu centrā 67035775 https://watch.immunizationacademy.com/en/videos/759	Zāļu aprakstā	www.modernacovid19global.com https://watch.immunizationacademy.com/en/videos/762	www.azcovid-19.com https://watch.immunizationacademy.com/en/videos/763	www.covid19vaccinejanssen.com https://www.who.int/publications/m/item/janssen-ad26.cov2-s-recombinant-covid-19-vaccine
Intervāls starp devām	21 diena	Saskaņā ar IVP rekomendāciju: pagarināts (optimāli līdz 3 mēnešiem) Saskaņā ar ZA: 21 diena	28 dienas	9-12 nedēļas	Nepieciešama 1 deva
Vecums	12+	5-11 gadi	Saskaņā ar IVP rekomendāciju: no 26 g.v. Saskaņā ar zāļu aprakstu: 12+	18+	18+

Seniori 65+	Jā	Nav piemērojams	Jā	Jā	Jā
Jebkura blakus saslimšana vai samazināta imunitāte	Piemērota	Piemērota	Piemērota	Piemērota	Piemērota
Aizsardzība pēc pirmās devas	Nepietiekama	Uzskatāma par pietiekamu	Nepietiekama	Nepietiekama	Personu aizsardzība sākas aptuveni 14 dienu laikā pēc vakcinācijas.
Nepatīkamas reakcijas pēc vakcinācijas	Izteiktāk pēc 2. devas mazāk senioriem	Izteiktāk pēc 2. devas	Izteiktāk pēc 2. devas mazāk senioriem	Izteiktāk pēc 1. devas mazāk senioriem	Mazāk izteiktas senioriem

* Zāles ievada atbilstoši to lietošanas instrukcijā noteiktajam, piemēram, Moderna: „No mikrobioloģiskā viedokļa vakcīna **jāizlieto nekavējoties. Ja vakcīna netiek izlietota nekavējoties, par tās uzglabāšanas laiku un apstākļiem atbild lietotājs.** Ar atkausētiem flakoniem un **piepildītām šļircēm** var rīkoties istabas apgaismojumā”.

Pielikums IV

Iestādes, kura veic vakcināciju, nosaukums un reģistrācijas kods

Veidlapa personas veselības stāvokļa novērtēšanai pirms vakcinācijas pret Covid-19 PERSONAS SADAĻA (Vecumā 12 +)

Datums _____

Personas vārds, uzvārds _____

Personas kods

							-						
--	--	--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

Lūdzu atbildēt uz šādiem jautājumiem par Jūsu veselības stāvokli (*apvelciet atbilstošo*):

Vai Jums ir zināma alerģija pret jebkuru no vakcīnas sastāvā esošajām vielām (polietilēnglikolu (PEG) vai citu pegilētu molekulu saturošām vielām)?	Jā	Nē
Vai Jums ir bijušas anafilaktiskas reakcijas (smaga alerģiska reakcija) pēc jebkuras vakcīnas vai injicējama medikamenta ievadīšanas?	Jā	Nē
Vai šobrīd jūtat kādus akūtas infekcijas simptomus, Jums ir paaugstināta temperatūra vai citas sūdzības par pašsajūtu?	Jā	Nē
Vai šobrīd lietojat imūnsupresējošus medikamentus, glikokortikosteroīdus, bioloģiskos medikamentus, beta blokatorus?	Jā	Nē
Vai Jums ir grūtniecība (sievietēm)?	Jā	Nē
Vai pēdējo 14 dienu laikā esat saņēmis kādu vakcīnu?	Jā	Nē
Vai Jums ir bijusi konstatēta Covid-19 infekcija ar pozitīvu SARS-CoV-2 PCR testa rezultātu?	Jā	Nē
Vai Jūs esat jau saņēmis kādu Covid-19 vakcīnu?	Jā	Nē
Vai Jūs lietojat perorālos kontracepcijas līdzekļus (sievietēm)?	Jā	Nē
Vai Jūs smēķējat?	Jā	Nē
Vai Jums pēdējo triju mēnešu laikā ir bijusi nopietna, ilgstoša (45< min) ķirurģiska operācija?	Jā	Nē
Vai Jums pēdējā mēneša laikā ir bijis ilgstoši ierobežots kustīgums, piemēram, sēžot 14 stundas no vietas vai guļot ilgāk par 12 stundām (gultas režīms pēc ķirurģiskas iejaukšanās, lūzumiem)?	Jā	Nē
Vai Jums pēdējo triju mēnešu laikā ir bijis kājas lūzums, gūžas vai ceļa protezēšana?	Jā	Nē
Vai pēdējo triju mēnešu laikā esat ārstējies slimnīcā miokarda infarkta, sirds mazspējas vai mirdzaritmijas dēļ?	Jā	Nē
Vai Jums ir bijuši trombi?	Jā	Nē
Vai pašlaik saņemat ķīmijterapiju audzēja dēļ?	Jā	Nē

Vai Jums iepriekš ir bijusi imūna trombocitopēnija (bijusi asiņošana zema trombocītu līmeņa dēļ vai veidojas zilumi vai virspusēja asiņošana ādā un ar šo problēmu esat hematologa uzskaitē)?	Jā	Nē
Vai Jums ir diagnosticēts kapilāru caurlaidības sindroms (šķidrums noplūde no sīkajiem asinsvadiem)?	Jā	Nē

Attiecībā uz epidemioloģiskiem riskiem, saņemot balstvakcināciju

Vai Jums ir ilgstoša savstarpēja saskarsme ārpus māsasaimniecības ar citām personām, nonākot fiziskā kontaktā vai ilgstoši tuvāk par diviem metriem, atrodoties iekštelpās (piemēram, klasē, sanāksmju zālē, slimnīcas uzgaidāmajā telpā, kabinetā) vai regulāri pārvietojoties ar sabiedrisko transportu ilgāk par 15 minūtēm?	Jā	Nē
Vai Jums ir paaugstināta iespēja inficēties, atrodoties tiešā saskarsmē un kontaktējoties ar personām, kuru veselības stāvoklis nav zināms?	Jā	Nē
Vai Jums ir hroniska slimība?	Jā	Nē

Persona apliecina, ka ir sniegusi patiesu informāciju un ka ārstniecības persona ir sniegusi informāciju par vakcināciju.

Personas likumiskais pārstāvis, ja anketu neaizpilda persona

Vārds. Uzvārds _____

Vakcinējamās personas (vai likumiskā, pilnvarotā pārstāvja)

paraksts

_____ Paraksta atšifrējums _____

Veidlapa bērna vecumā no 5 līdz 11 gadiem veselības stāvokļa novērtēšanai pirms vakcinācijas pret Covid-19

PERSONAS SADAĻA

Datums _____

Bērna vārds,

uzvārds _____

Bērna Personas kods

						-					
--	--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--

Likumiskais pārstāvis _____

Lūdzu atbildēt uz sekojošiem jautājumiem par Jūsu bērna veselības stāvokli (*atbilstošo apvelciet*):

Vai bērnam ir zināma alerģija pret jebkuru no vakcīnas sastāvā esošajām vielām (polietilēnglikolu (PEG) vai citu pegilētu molekulu saturošām vielām)?	Jā	Nē
Vai bērnam ir bijušas anafilaktiskas reakcijas (smaga alerģiska reakcija) pēc jebkuras vakcīnas vai injicējama medikamenta ievadīšanas?	Jā	Nē
Vai šobrīd bērnam ir akūtas infekcijas simptomi, piem., paaugstināta temperatūra, vai ir citas sūdzības par pašsajūtu?	Jā	Nē
Vai bērns pašlaik lieto imūnsupresējošas zāles, glikokortikosteroīdus, bioloģiskos medikamentus vai beta blokatorus?	Jā	Nē
Vai bērnam ir bijusi konstatēta Covid-19 infekcija (ko apliecina pozitīvs SARS-CoV-2 PCR testa rezultāts)?	Jā	Nē
Vai bērns jau ir saņēmis kādu Covid-19 vakcīnu?	Jā	Nē

Likumiskais pārstāvis apliecina, ka sniegtā informācija ir patiesa un ārstniecības persona ir sniegusi informāciju par vakcināciju, t. sk. par iespējamām nevēlamajām blakusparādībām un rīcību to gadījumā.

Likumiskā pārstāvja paraksts

Paraksta atšifrējums _____

ĀRSTNIECĪBAS PERSONAS SADAĻA

Personas vecums pilnos

gados _____

Apzinātie riska faktori:

NAV

IR _____

Informācija par saņemtajām Covid-19 vakcīnām un nozīmēto Covid-19 vakcīnu:

Vakcīnas nosaukums	Saņemtā Covid-19 vakcīna*		Nozīmētā Covid-19 vakcīna			
	kārtas numurs	datums	1. deva	2. deva	papildu deva (2. vai 3. deva) imūnsupresīvam pacientam; ne agrāk kā 28 dienas pēc 2. devas, <i>Janssen</i> gadījumā – pēc 1. devas	balstvakcinācija (2. vai 3. deva)
<i>Vaxzevria</i>			☐	☐	☐	ne agrāk kā 5 mēnešus pēc 2. devas** ☐
<i>Comirnaty</i> 30 µg EU/1/20/1528/001 12+ Flakona vāciņš			☐ 0,3 ml	☐ 0,3 ml	☐ 0,3ml	Līdz 18. gadu vecumam neveic Pieaugušajiem: ne agrāk kā 6 mēnešus pēc 2. devas ☐

<i>violetā krāsā</i>						
<i>Comirnaty</i> 10 µg EU/1/20/1528/004 <i>5-11 Flakona vāciņš oranžā krāsā</i>			☐ 0,2 ml	☐ 0,2 ml	☐ 0,2 ml	neveic
<i>Spikevax</i>			☐	☐	☐	ne agrāk kā 6 mēnešus pēc 2. devas; labāk tuvināt 8 mēnešiem ☐ pilna deva – 0,5 ml ☐ puse devas – 0,25 ml
<i>Janssen</i>			☐	☐	☐	ne agrāk kā 8 nedēļas pēc 1. devas

* Aizpilda, ja Covid-19 vakcīna ir saņemta. Ja saņemtas vairākas Covid-19 vakcīnas, tabulā norāda informāciju par pēdējo saņemto vakcīnas devu.

** No 2021. gada 2. decembra.

Ārstniecības personas piezīmes un lēmums par atļauju vai atteikumu veikt vakcināciju:

Vakcinācija atļauta

Vakcinācija atlikta līdz _____

Vakcinācija
kontrindicēta, jo _____

Ārstniecības persona, kura veica apskati pirms vakcinācijas, – vārds, uzvārds, ārstniecības iestāde, amats

Paraksts _____

Ievadītās vakcīnas nosaukums un daudzums _____

Ārstniecības persona, kura veica vakcīnas ievadi, – vārds, uzvārds

Paraksts _____

Pielikums V

Prioritāri vakcinējamas personu grupas un indikācijas E-veselībā

No 03.05 tiek vakcinētas visas iedzīvotāju grupas.

I priotārā vakcinējamo grupa		
Veselības aprūpes darbinieki	35,684	Indikācijas e-veselībā
Ārstniecības personas, ārstniecības atbalsta personas un darbinieki, kas nodrošina Covid-19 pacientu aprūpi, t. sk. NMPD darbinieki	4 500	Ārstniecības persona/Ārstniecības iestādes darbinieks
Slimnīcās un citās ārstniecības iestādēs strādājošas ārstniecības personas un ārstniecības atbalsta personas, darbinieki, kā arī pakalpojuma sniedzēji ārstniecības iestādēm, kas nodrošina veselības aprūpes pakalpojumu nepārtrauktību	4 618	Ārstniecības persona/Ārstniecības iestādes darbinieks
Ģimenes ārsti un ģimenes ārstu komandas (prakses)	3 000	Ārstniecības persona/Ārstniecības iestādes darbinieks
Ambulatorās aprūpes speciālisti un atbalsta personas	15,316	Ārstniecības persona/Ārstniecības iestādes darbinieks
Aptiekās strādājošie farmaceiti, farmaceitu asistenti, pārējie aptieku un zāļu lieltirgotavu darbinieki, kas nodrošina zāļu, tajā	4 000	Cita paaugstināta riska grupa

skaitā vakcīnu, izplatīšanu, loģistiku un pieejamības nepārtrauktību		
Medicīnas studenti (RSU, LU, koledžas), kas mācību procesa ietvaros nonāk tiešā saskarē ar pacientiem ārstniecības iestādē	4 000	Ārstniecības iestādes darbinieks
Ārstniecības personas izglītības iestādēs	200	Ārstniecības persona
Veselības inspekcijas inspektori, kas veic pakalpojumu drošības kontroli sociālās aprūpes centros un ārstniecības iestādēs, tai skaitā vakcinācijas iestādēs, kā arī kontrolē aptieku darbību	50	Cita paaugstināta riska grupa
Pēc medicīniskām indikācijām – pacienti, kuriem saskaņā ar ārsta lēmumu nepieciešama nopietna medicīniska manipulācija, tai skaitā augstu izmaksu vai augstas sarežģītības pakāpes operācija pacienti un donori pirms orgānu vai cilmes šūnu transplantācijas, pacienti, kas ilgstoši uzturas stacionārā ārstniecības iestādē	<i>Atbilstoši pieprasījumam</i>	Citas veselības indikācijas
piemēram, onkoloģiskie pacienti, pirms vai ķīmijterapijas laikā		Persona ar hroniskām slimībām
II prioritāri vakcinējamā grupa		
Ilgstošas sociālās aprūpes centru <i>darbinieki</i> (un citi pielīdzināma riska pakalpojuma sniedzēji)	19,598	SAC darbinieks
Ilgstošas sociālās aprūpes centru <i>klienti</i>		SAC klients
Amatpersonas, kuru vakcinācija ir nepieciešama nacionālās drošības un valsts darbības nepārtrauktības nodrošināšanai	<i>Atbilstoši pieprasījumam</i>	Cita paaugstinātā riska grupa
III prioritāri vakcinējamā grupa		
Seniori, 70 un vairāk gadus veci	187 700	Persona vecumā virs 60 gadiem
Personas ar hroniskām slimībām (saskaņā ar rekomendācijām personu ar hroniskām slimībām vakcinācijas organizācijai, kas publicētas Slimību profilakses un kontroles centra tīmekļvietnē):	166 000	Persona ar hroniskām slimībām
Personas, kuras dzīvo vienā mājāsaimniecībā ar bērniem, kuriem ir noteiktas hroniskas un imūnsupresējošas slimības	<i>Atbilstoši pieprasījumam</i>	Kontakts ar personām ar hroniskām slimībām
Personas, kuras mājās aprūpē smagi slimas personas	<i>Atbilstoši pieprasījumam</i>	Kontakts ar personām ar hroniskām slimībām
IV prioritāri vakcinējamā grupa		
Personas 60-70 gadu vecumā	241,651	Persona vecumā virs 60 gadiem
V prioritāri vakcinējamā grupa		

Pirmskolas un vispārējās izglītības iestāžu darbinieki, (prioritāri vakcināciju sāk ar pirmskolas izglītības iestādēm)	50 904	Izglītības iestāžu darbinieks
Operatīvo dienestu darbinieki	17,929	Operatīvo dienestu darbinieks
Policisti (valsts un pašvaldību)	8 500	Operatīvo dienestu darbinieks
Robežsardzes darbinieki	2 500	Operatīvo dienestu darbinieks
VID operatīvie darbinieki	1 043	Operatīvo dienestu darbinieks
VUGD darbinieki	3 000	Operatīvo dienestu darbinieks
Ieslodzījuma vietu pārvaldes	2 223	Ieslodzījumu vietu pārvaldes personāls
/Valsts probācijas dienesta darbinieki	324	Operatīvo dienestu darbinieks
Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs	139	Operatīvo dienestu darbinieks
Nacionālie bruņotie spēki (t. sk. Zemessardze)	11 721	Operatīvo dienestu darbinieks
Kritiski svarīgie energoapgādes komersanti	619	Operatīvo dienestu darbinieks
<i>VI prioritāri vakcinējamā grupa</i>		
Speciālās iestādes, t. sk. patversmju klienti	<i>Atbilstoši apzinātajam personu skaitam</i>	Speciālo iestāžu klients
personas ieslodzījuma vietās		Ieslodzītais
<i>VII prioritāri vakcinējamā grupa</i>		
Nozaru prioritāro iestāžu darbinieki	27,325	(Svītota ar MK 29.04.2021. noteikumiem Nr. 274)
<i>VIII prioritāri vakcinējamā grupa</i>		
To uzņēmumu darbinieki, kas saskaras ar lielu skaitu iedzīvotāju un nevar ievērot distancēšanos (kurjeri, transporta pakalpojumu sniedzēji, tirdzniecības darbinieki, pakalpojumu sniedzēji)	<i>Atbilstoši apzinātajam personu skaitam</i>	(Svītota ar MK 29.04.2021. noteikumiem Nr. 274)
To uzņēmumu darbinieki, kur kolektīvā savstarpēji saskaras liels skaits cilvēku un nav iespējams nodrošināt	<i>Atbilstoši apzinātajam</i>	(Svītota ar MK 29.04.2021. noteikumiem Nr. 274)

distancēšanos (pārtikas ražošanas uzņēmumi, citi ražošanas uzņēmumi u. tml.)	<i>personu skaitam</i>	
Tautsaimniecībai nozīmīgu uzņēmumu darbinieki (sakarū uzņēmumi u. tml.)	<i>Atbilstoši apzinātajam personu skaitam</i>	(Svītota ar MK 29.04.2021. noteikumiem Nr. 274)
<i>IX prioritāri vakcinējamā grupa</i>		
Visi pārējie sabiedrības locekļi, kas vakcināciju nav saņēmuši iepriekš, t.sk personas no 12 gadu vecuma ar <i>Biontech-Pfizer Comirnaty</i> vai <i>Moderna Spikevax</i>		cits iedzīvotājs

Lai notiktu korekta datu uzskaitē, lūdzam, e veselībā norādīt tabulā norādītās atbilstošās indikācijas katrai vakcinējamo personu grupai.

Pielikums VI

Uzraugāmie īpašas intereses nevēlami notikumi COVID – 19 vaccinām*

Slimības pastiprināšanās pēc vakcinācijas

Akūts aknu bojājums (mazspēja)

Akūts diseminēts encefalomiēlīts

Akūts nieru bojājums (mazspēja)

Akūts pankreatīts

Akūts respiratora distresa sindroms

Anafilakse

Anosmija/ageizija

Apsaldējumam līdzīgi ādas bojājumi

Bella paralīze

Encefalīts

Erythema multiforme

Gijēna-Barē sindroms

Injekcijas vietas celulīts/abscess

Mielīts

Miokardīts

Multisistēmu iekaisuma sindroms bērniem un pieaugušajiem

Narkolepsija

Perikardīts

Rabdomiolīze

Sensorineirāls dzirdes zudums

Stīvena-Džonsona sindroms

Subakūts tireoidīts

Toksiskā epidermas nekrolīze

Toksiskā šoka sindroms

Trombocitopēnija

Tromboze

Trombozes un trombocitopēnijas sindroms

*COVID-19 vakcīnu uzraudzības kontekstā vakcīnu drošuma uzraudzība ir ātri jāpielāgo jaunākām uzraudzības metodēm un jānodrošina, lai informācija par iespējamām novērotām blaknēm pēc vakcinācijas tiek ātri apkopota un apstrādāta sabiedrības drošības interesēs.

Tāpēc ir izstrādāts īpašas intereses nevēlamu notikumu saraksts (AESI), kas var palīdzēt identificēt svarīgākos teorētiskos riskus, lai par tiem varētu paziņot un lielās datubāzēs, piemēram, ES datubāzē Eudravigilance ātri identificētu statistiskus signālus un pēc tam atbildīgās iestādes un zāļu reģistrācijas īpašnieki zinātniski izvērtētu to iespējamo cēlonisko saistību ar vakcīnu.

AESI sarakstu un definīcijas ir izstrādājuši īpaša zinātnisku ekspertu darba grupa (Brighton collaboration <https://brightoncollaboration.us/new-wgs-develop-cds-covid-aesi>)

Pielikums VII

Covid-19 vakcīnu lietošanas rekomendācijas

Pirmreizējā vakcinācija

1. deva		2. deva	
Vakcīnas veids	Vecums	Kad jāievada	Ar kādām vakcīnām (norādīts prioritārā secībā)
Spikevax (Moderna)	Ieteicama visiem vecumā no 26 gadiem	28 dienas pēc 1. devas	Spikevax , Comirnaty
Comirnaty 30 µg (Pfizer – BionTech); flakons ar violetu vāciņu	Ieteicams jauniešiem vecumā no 12 – 25 gadiem	21-28 dienas pēc 1. devas	Jauniešiem – Comirnaty , pārējiem iedzīvotājiem – Comirnaty vai Spikevax
Vaxzevria (Astra Zeneca)	Drīkst tikai no 18 gadiem	4-12 nedēļas pēc 1. devas	Spikevax , Comirnaty, Vaxzevria
Janssen (Johnson&Johnson)	Drīkst tikai no 18 gadiem	Pirmreizējā vakcinācijā nav nepieciešama	
Comirnaty 10 µg (Pfizer – BionTech); flakons ar oranžu vāciņu	5-11 gadi	Saskaņā ar IVP rekomendāciju: pagarināts intervāls (optimāli līdz 3 mēnešiem) Saskaņā ar ZA: 21 diena	

Papildu deva imūnsupresētām personām - primārās vakcinācijas shēmas ietvaros

Augstas imūnsupresijas pacienti ir :

- ✓ Aktīva vai nesena terapija pacientiem ar solido orgānu audzējiem vai hematoonkoloģiskām saslimšanām;
- ✓ Pacienti pēc solido orgānu vai hematopoētisko cilmes šūnu transplantācijas;
- ✓ Smags primārs imūndeficīts;
- ✓ HIV infekcija ar CD4 šūnu skaitu <50;
- ✓ Aktīva terapija ar kortikosteroīdiem augstās devās, alkilējošiem medikamentiem, antimetabolītiem, TNF blokatoriem un citiem imūnsupresējošiem vai imūnmodulējošiem bioloģiskajiem preparātiem;
- ✓ Pacienti ar ilgstošu dialīzi.

Indikācija e veselībā – imūnsupresīva persona

Primārajā vakcinācijā saņemtās vakcīnas	Kad jāievada vakcīna?	Ar kādām vakcīnām: 1. prioritāte	Ar kādām vakcīnām: 2. prioritāte	E-veselībā ievada
Spikevax – Spikevax (Moderna)	Pēc 28 dienām vai vēlāk	Spikevax pilna deva (0.5 ml)	Comirnaty	3. pote 3.pote
Comirnaty – Comirnaty (Pfizer – BioNtech)				

Vaxzevria – Vaxzevria (Astra Zeneca)				
Vaxzevria (Astra Zeneca) – Comirnaty (Pfizer – BioNtech) vai Spikevax (Moderna)				
Covid-19 Vaccine Janssen (Johnson&Johnson)				2. pote 2. pote

Balstvakcinācija*

Primārajā vakcinācijā saņemtās vakcīnas	Kas drīkst saņemt	Kad jāievada vakcīna**	Ar kādām vakcīnām: 1. prioritāte	Ar kādām vakcīnām: 2. prioritāte	E-veselībā ievada
Spikevax – Spikevax (Moderna)	Jāsaņem: <ul style="list-style-type: none"> Visiem iedzīvotājiem no 40 gadu vecuma Var saņemt: <ul style="list-style-type: none"> Visi iedzīvotāji no 18 gadu vecuma 	Sākot ar 6 mēnešiem pēc 2. devas	Spikevax puse devas (0.25 ml)	Comirnaty	3. deva 1.balstvakcinācija
Comirnaty – Comirnaty (Pfizer – BioNTech)	Jāsaņem: <ul style="list-style-type: none"> Visiem iedzīvotājiem no 40 gadu vecuma Var saņemt: <ul style="list-style-type: none"> Visi iedzīvotāji no 18 gadu vecuma 	Sākot ar 6 mēnešiem pēc 2.devas	Comirnaty	Spikevax pilna deva (0.5 ml) **jaunākiem par 50 gadiem un 50-64 bez hroniskām slimībām pusi (0,25 ml) devas	3. deva 1.balstvakcinācija
Vaxzevria – Vaxzevria (Astra Zeneca)	Jāsaņem: <ul style="list-style-type: none"> Visām personām no 18 gadu vecuma 	Sākot ar 5 mēnešiem pēc 2.devas	Spikevax pilna deva (0.5 ml)	Comirnaty, Vaxzevria	3. deva 1.balstvakcinācija

Vaxzevria (Astra Zeneca) – Comirnaty (Pfizer – BioNtech) vai Spikevax (Moderna)	Jāsaņem: <ul style="list-style-type: none"> Visiem iedzīvotājiem no 40 gadu vecuma Var saņemt: <ul style="list-style-type: none"> Visi iedzīvotāji no 18 gadu vecuma 	Sākot ar 6 mēnešiem pēc 2.devas	Spikevax pilna deva (0.5 ml)	Comirnaty	3. deva 1.balstvakcinācija
Covid-19 Vaccine Janssen (Johnson&Johnson)	Jāsaņem: Visiem iedzīvotājiem no 18 gadu vecuma	Sākot ar 8 nedēļām pēc 1.devas vai vēlāk	Spikevax pilna deva (0.5 ml)	Comirnaty	2. deva 1.balstvakcinācija

*Nav nepieciešama, ja saņemtas divas devas un ir bijis pozitīvs Covid – 19 PCR testa rezultāts (izņemot imūnsupresētas personas). **Ir nepieciešama** (6 mēn. pēc pēdējās saskares ar antigēnu), ja saņemta viena vakcīnas deva un ir bijis pozitīvs Covid – 19 PCR testa rezultāts.

**Izņēmuma gadījumā balstvakcinācijas devu var ievadīt līdz 7 dienām agrāk par norādīto termiņu.